

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selce-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti: Ljubljana: Ljub-
ljana št. 11842, Praha čelo
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Narodna snaha mesečno 25.— Din.
za izposredstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Gospodarski direktorij za Nemčijo

Po vzoru sovjetske petletke bi radi nemški desničarji poskusili z nemško sedemletko, ki naj bi se izvedla diktatorsko

Berlin, 11. junija. »Berliner Tageblatt« poroča, da krožijo v renko - westfalskem industrijskem okoliščini že dalje časa govorice o nameri gotovih krogov, da bi se istočasno s prenosno državne vlade osnoval nekak generalni štab gospodarskih strokovnjakov, ki naj bi sestavil načrt za gospodarsko obnovo Nemčije v teku sedmih let ter imel vsa pooblastila za njegovo izvedbo. V tem gremiju gospodarskih voditeljev naj bi bilo večje število veleindustrijev, ki imajo tesne zveze z desničarskimi strankami, med njimi Krupp in generalni direktor Reusch, ki je znan po svojem desničarsko-radikalnem naziranju. Predsedstvo tega gospodarskega direktorija je baje pridržalo bivšemu predsedniku Državne banke dr. Schachtu. Nadalje se doznava, da so ob poslednjem posetu Hitlerja in voditelja »Stahlhelma« Seldteja v industrijskem ozemlju podrobno razpravljali o načrtu

osnovanja gospodarskega generalnega štaba, čigar izvor pripisujejo Hugenbergu. Berlin, 11. junija. »Sozialno« demokratske agencije poročajo, da so se sestali v Kölnu ponovno zastopniki težke industrije iz Porenja in Westfalske z delegati nemške ljudske stranke, nemških nacionalcev in hitlerjevcev. Na sestankih je bil v načelu dosežen sporazum o takozvanem gospodarskem direktoriju, t. j. o posebnem odboru strokovnjakov, ki bi izdelal samostojno po-
ieg vlade gospodarski načrt za dobo sedmih let in ga tudi sam diktatorski izvršil. Hitler je zahteval, naj se zamenja sedanji notranji minister, kar so mu ostale stranke obljubile. Ko je razen tega hotel še izpremembo v resoru vojnega ministrstva, ostali delegati na to niso pristali. Tako bodo izvrševali tega načrta za enkrat ostali brez Hitlerja, ki bo vsaj spočetka ostal takorekoč s puško ob nogi.

Pestri odmevi chequerskega sestanka

Vesti o sklicanju velike svetovne finančne konference
Zanimivi francoski predlogi

London, 11. junija. »Diplomatski dopisnik« »Daily Telegraph« piše:
V uradnih krogih so večerjati zadrževali, da bo Macdonald najbrže, Henderson pa gotovo v Berlinu vrnil obisk nemškega ministroma dr. Brüninga in dr. Curtiusa. Če bi nemška vlada sklenila izvesti načrt skrajnjega triletnega moratorija glede dela reparacij, bi ta korak imel nujno za posledico važna pogajanja med zavezniškimi vlada in poevetovalnim odborom za izvajanje Youngovega načrta. Ker določa Youngov načrt samo dveletni moratorij in morebitno suspenzijo polletne anuitete, bo potrebno za dovolitev triletnega moratorija sklicanje mednarodne konference, ker poevetovalni odbor za izvajanje Youngovega načrta nima zadostnega pooblastila za dovolitev takega moratorija.
Washingtonski dopisnik »Times« poroča, da je vest, da se je ameriška vlada glede vraščanja vojnih dolgov in razorožitve že odločila za določeno politiko, netočna. V neodločenosti, toda meročajnih krogih pa priznavajo, da bi utegnili nastati okoliščini, v katerih bi mogli evropski dolžniki Ameriko prisiliti, da zopet sproži vprašanje

dolgov. Te okoliščine bi morda lahko preprečile ameriško vlado, da je resna proučitev tega vprašanja v gospodarskem interesu vsega sveta in tudi Amerike.

Pariz, 11. junija. »Zunanje politični« so-
trudnik lista »ECHO de Paris« piše, da sta Macdonald in Henderson svetovalec obema nemškima ministroma, naj spravi — če smatrata za umestno — reparacijsko vprašanje pred ženevski studijski odbor za evropsko unijo. Dvomljivo je vsekakor, ali bi mogla Francija pristati, da bi se reparacijske zadeve razpravljale pred 27 evropskih državami, in ali bi ne bila Amerika ozkovaljena, če bi se skupno z vprašanjem Panoevropske vsaj v nedoločeni obliki načelo tudi vprašanje vojnih dolgov.

Pariz, 11. junija. »Levičarski« meščanski »L'Ouvrec« predlaga, naj bi zunanji minister Briand po zgledu sestanka v Chequersu v najkrajšem času povabil državnega kancelarja dr. Brüninga in zunanjega ministra dr. Curtiusa na svoje poletno bivališče v Cocherelu, kjer naj bi z obema državnikoma pretrgal vsa važna vprašanja, ki se trenutno tičejo obeh držav.

Povratak Brüninga in Curtiusa v Berlin

Preprečene demonstracije nar. socialistov v Bremerhafnu in Berlinu

Berlin, 11. junija. d. Državni kancelar dr. Brüning in zunanji minister dr. Curtius sta se vrnila večerjati popoldne v Berlin. Na kolodvoru so ju sprejeli angleški poslaniki, zastopniki ameriškega poslanika ter več članov in zastopnikov državne vlade. Pri prihodu je skušalo več sto narodnih socialistov demonstrirati proti obema ministroma s klicem: »Nemčija, zbudi se!« Policija je zaprla dohode do kolodvorov, kakor tudi tiri pred njim ter je potisnila narodne socialiste nazaj, zaradi česar ni prišlo do večjih incidentov. Demonstracije narodnih socialistov so izzvale manifestacije ostalega občinstva za oba ministra, ki sta se takoj po prihodu odpeljala v predsedništvu vlade, kjer sta njenim članom poročala o razgovorih v Chequersu.

Tudi v Bremerhafnu so skušali pri prihodu parnika »Europa«, s katerim sta se dr. Brüning in dr. Curtius pripeljala iz Anglije, prirediti narodni socialisti demonstracije. Policija pa jih je prehitela in je na daleč zaprla dohode k pomolu, ob katerem je pristal parnik. Čim, s katerim

se je večja skupina narodnih socialistov hotela približati parniku, je policija zaplenila in demonstrante v njem aretirala.

Berlin, 11. junija. g. Državni kancelar dr. Brüning je na današnji seji državne vlade poročal o svojem potovanju v Anglijo. Iz poročila je razvidno, da presoja državni kancelar izid sestanka v Chequersu z zmernim zadovoljstvom. V splošnem smatrajo potovanje v Anglijo kot odprtitev akcije za revizijo reparacijske pogodbe. Oficijelnega koraka v tem pravcu pa ni pričakovati pred koncem julija ali začetkom avgusta. Nemška vlada bo takrat zaprosila za odgoditev plačil na način, ki je določen v Youngovem načrtu samem.

Na seji vlade so pozneje razpravljali tudi o učinku nove zasilne uredbe na javnost in stranke. Državni kancelar je bil načelno pripravljen pristati na posamezne izpremembe zasilne uredbe, toda s pogojem, da zaradi tega ne bi bil ogrožen celokupni finančni uspeh. Glede teh izprememb bo državni kancelar zaprosil za predloge pri strankinih voditeljih; razgovori o tem so se že pričeli.

Fašistični odgovor na papežev protest

Nota italijanske vlade ne zadošča zahtevam Vatikana, omogoča pa nadaljevanje pogajanj

Rim, 10. junija. »Odgovor italijanske vlade Vatikani je bil sestavljen v tako polemičnem tonu, da je v Vatikani najprej prevladovalo naziranje, naj se na noto sploh ne odgovori. Pozneje so sklenili izdelati odgovor, ki bo baje jutri izročen italijanski vladi.

V svoji noti zastopa italijanska vlada stališče, da Vatikani precejšnjo dalekosežnost dogodkov. Vladi ni trpela protivati-
kanskih manifestacij ali jih celo podpirala, ker so jih krajevne oblasti povsod energično zatirale. Poulične demonstracije so bile rezultat razburjenja zaradi stališča Katoliške akcije, ki je v nasprotju s fašističnim režimom. Vatikani se je razen tega zavzemal za osebe, ki so se izkazale kot ostanek bivše ljudske stranke. Vladi in režim v Italiji bosta ostala zvesta prevečim obveznostim in ne bosta izpremenila svojega stališča. Preden bo prišlo do sporazuma, morajo iz organizacije Katoliške akcije izginiti vse osebe, ki so sovražne fašističnemu režimu.

Cepprav ne vsebuje italijanski odgovor nobenega opravičila in ne obljublja nobene odprave, kakor je zahtevala vati-
kanska nota, vendar pričakuje splošno v Rimu, da bo tvorila podlago za ureditev nastalega spora, ki je nekaj časa grozil celo s prekinjenjem diplomatskih odnošajev med Vatikonom in italijansko vlado. Medtem so se člani razpuščenih katoliških organizacij združili v nova društva, ki se imenujejo »Katoliška bratstva« in ki jih vodijo župniki. Kakor znano, je italijan-

ska vlada namignila, da bi ničesar ne imela proti takim organizacijam.

Rim, 11. junija. »V diplomatskih krogih« so glede spora med državo in cerkvijo mnenja, da sicer ne bodo prekinjeni diplomatski odnošaji, da pa je vendar treba računati z odstopom državnega podtajnika v Vatikani Picarda, ki bo že v prihodnjem konzistoriju izvoljen za kardinala. Razen tega govore tudi o odstopu sedanjega glavnega tajnika fašistične stranke Turati. Te pomembne osebe izpremembe bi bistveno olajšale diplomatska pogajanja med Vatikonom in italijansko vlado.

Jugoslovenski izvoz v Italijo

Rim, 11. junija. »Italijanski« tisk na-
glašuje, da je bila Italija v prvem četrtletju letos najpomembnejši izvoznik trga za Jugoslavijo, ker je prevela 26 odstotkov jugoslovenskega izvoza. Dočim je Italija na prvem mestu za jugoslovenski izvoz, je glede uvoza komaj na četrtem mestu, ker znaša italijanski izvoz v Jugoslavijo samo polovico jugoslovenskega izvoza v Italijo. Italijanski tisk opozarja na to s poudarkom, da se je italijansko-jugoslovenska trgovska bilanca zopet izkazala neugodno za Italijo. Glede na vse to je pričakovati novo gospodarsko kampanjo proti Jugoslaviji.

UREDBA O DRAGINJSKIH DOKLADAH

Ministrski predsednik je izdal novo uredbo o osebnih in rodbinskih draginjskih dokladah državnih nameščencev

Beograd, 11. junija. AA. Na podlagi št. 28 zakona o uradnih listih z dne 31. marca 1931 je na predlog finančnega ministra predsednik ministrskega sveta in minister notranjih zadev general Peter Živković predpisal uredbo o dokladah uradnikom civilnega reda. Uredba določa v glavnem:

I. Osebnostne draginjske doklade.

§ 1. Draginjski razred (§ 26 uradniškega zakona) obsega področje politične občine tistega kraja, v katerem je sedež pristojne oblasti, kjer nameščenec služuje.

§ 2. Nameščencu, ki se začne službo iz službenih razlogov mudi izven kraja, v katerem je nastavljen (§ 80 uradniškega zakona), pripada v vsakem primeru osebna draginjska doklada tistega draginjskega razreda, v katerega spada kraj, kjer je nastavljen.

§ 3. Mož in žena ne moreta vsak posebej dobiti polne osebnostne draginjske doklade, če stanujeta v istem kraju, nego se manjša draginjska doklada, če nista obe enaki, zmanjša na polovico. Izjemoma pa se jima osebne draginjske doklade ne zmanjšajo, čeprav stanujeta v istem kraju, če ne stanujeta skupaj zaradi ločitve zakona, ne glede na to, ali je ločitev zakona izvedena ali ne.

II. Draginjske doklade na ženo.

§ 4. Rodbinske doklade pripadajo nameščencu za zakonito ženo. Nameščencu muslimanske veroizpovedi, ki ima več žen, pripadajo rodbinske draginjske doklade samo za eno ženo.

§ 5. Rodbinske draginjske doklade za ženo ne pripadajo: a) če je žena aktivna ali upokojena državna nameščenska; b) kadar je žena v državni službi kot kontraktualna uradnica, dnevničarka ali honorarna uradnica; c) če ima žena več ko 200 Din čistih mesečnih dohodkov; d) če živi žena ločeno od moža v svrhu ločitve zakonske zveze, ne glede na to, ali je ločitev zakona izvedena ali ne.

III. Draginjske doklade na otroke.

§ 7. Rodbinske draginjske doklade pripadajo nameščencu za vsakega zakonskega ali pozakonskega otroka.

§ 8. Rodbinske doklade za otroke ne pripadajo: a) ko otrok izpolni 16. leto življenja b) ko dobi javno ali zasebno službo z več ko 250 Din čistega dohodka v denarju ali pa isto vrednost v naturi; c) ko dobi nameščenje v javnem, civilnem, vojaškem, do-

brodnem ali odgajalnem zavodu doma ali v tujini in dobi vzdrževalno, ki presega 200 Din na mesec; d) če otrok dobi dobi do doma ali pa tujih ustanov podporo za šolanje ali kakšne druge stipendije ali miloščino, ki znaša več ko 200 Din mesečno; e) kadar stopi otrok v trgovino, obrt ali kako drugo podjetje kot učenec in mu delodajalec da potrebno vzdrževalno; e) kadar ima otrok več ko 200 Din čistih mesečnih dohodkov iz lastne imovine.

§ 9. Izjemoma bo dobival nameščenec rodbinske draginjske doklade za otroke tudi po izpolnjenem 16. letu, čeprav nastopijo pogoji, navedeni v prejšnjem členu: a) za bčr, ki vodi očetu - vdovu gospodinjstvo, do polnoletnosti ali pa do njene prejšnje poroke; b) za otroke, ki je duševno ali telesno trajno nesposoben, da bi se sam vzdrževal; c) za otroke, ki se šola doma ali na tujem v javni ali priznani zasebni šoli v splošnem ali strokovnem pouku, to pa le za dobo, v kateri ga pristojna šolska uprava vodi kot rednega učenca, najdelj pa do izpolnjenega 23. leta življenja.

§ 10. Če sta oče in mati državna nameščena, pripadajo rodbinske draginjske doklade za otroke očetu. Če živila ločeno v svrhu ločitve zakonske zveze, se draginjske doklade izplačajo materi, če je otrok pri njej in ga vzdržuje. Če je samo mati državna nameščena, nima pravice do rodbinskih draginjskih doklad za otroke, razen če je oče siromašen ali pa nesposoben za službeno. Če je žena državne nameščena drugi poročena, ima pravico do rodbinskih draginjskih doklad za otroke iz prvega zakona.

IV. Splošne odredbe.

§ 11. Nameščencu, postavljenemu iz službenih razlogov v tujini pri državni ustanovi stalnega ali začasnega značaja, pripadajo iste draginjske doklade in sicer: a) v državah z manj vrednimi valutami v dinarjih; b) v državah z zdravimi valutami, v valuti dotične države in sicer: ako je vrednost denarne enote dotične države enaka ali manjša od švicarskega franka, se računa dinar ali pari, če je vrednost denarne enote večja od švicarskega franka, pa se računa za enoto toliko, kolikor ustreza švicarskemu franku. Rodbinske draginjske doklade po tej odredbi se bodo plačevale samo za tiste rodbinske člane, ki žive z nameščencem v tujini.

§ 12. Izjemno nasproti prejšnjemu členu

Nemčija ni izpolnila mirovnih pogojev

Senzacionalno poročilo veleposlaniške konference Društvu narodov o nemškem oboroževanju

Berlin, 11. junija. AA. Uradni bulletin Društva narodov je objavil poročilo, ki ga je podpisal Briand kot predsednik veleposlaniške konference. Poročilo je naslovljeno na tajništvo Društva narodov in pravi, da Nemčija v vprašanju razorožitve ni izpolnila vseh obveznosti versailleske pogodbe.

Nemški politični krogi poudarjajo, da je

Nemčija storila svojo dolžnost in da svet Društva narodov nima nobene pravice vmešavati se v to zadevo, dokler se ni kak član sveta pritožil in utemeljil svoje pritožbe. Dosele se pa to še ni zgodilo.

»Vossische Zeitung« meni, da ima poročilo politično ozadje in namen preprečiti eventualne nemške zahteve na bodoči razorožitveni konferenci.

Konfiskacija delavskih dohodkov v Rusiji

V obliki notranjega posojila bodo sovjeti zaplenili delavcem prejemke za tritedensko delo

Moskva, 11. junija. d. Sovjetska vlada je včeraj razpisala doslej največje notranje posojilo od obstoja Sovjetske unije in sicer v višini 1600 milijonov rubljev. Posojilo je bilo razpisano pod geslom »Zagotovite tretje, odločilno leto platilek!« in je bilo že v jeseni napovedano. Obrestovalo se bo po 10 odst.

Posojilo obstoja iz rednih 10 odstotnih zakladnic in iz deležev pri dohodu, ki bo do iztečenja. Obrestovanje je za 4 odstotke višje, kakor v preteklem letu. Listi izražajo upanje, da bodo vsi delavci in uslužbenci podpisali za posojilo najmanj tritedensko plačo. Mladinska organizacija (Komsol), ki ima 3 milijone članov, se poziva, naj poleg svoje samo ob sebi umev-

ne dolžnosti, da podpiše posojilo, pridobi še nadaljnjih šest milijonov podpisnikov. Svet strokovnih organizacij poziva vse člane, naj žrtvujejo tritedensko plačo za državo. Listi pozivajo tudi vse delavske klube in društva k propagandi za posojilo. Vsakemu kolektivnemu posrestvu, tovarni in stanovanjski hiši bo odredena za podpis gotova vsota, pri čemer seveda z gotovostjo računajo, da bo podpisana. Zakladnice se ne morejo prodati in se morajo obdržati vseh deset let.

Moskva, 11. junija. e. Novega notranjega posojila v znesku 1600 milijonov rubljev bodo podpisali prebivalci mest 1100 milijonov, ostalih 500 milijonov pa prebivalci province.

Kraljevič med dalmatinskim ljudstvom

Split, 11. junija. »Včeraj popoldne so prispele na admiralski ladji »Vila« pod kraljevo zastavo v selo Milina naši kraljeviči. Čeprav njihov poset ni bil napovedan, je vendar ljudstvo, čim je zagledalo kraljevo zastavo na bližajočem se brodu, razobesilo zastave ter se zbralo skupno s Sokoli in njihovo godbo na obali. Navdušeno pozdravljali so si kraljeviči med pokanjem topovskih ogledal metete ter se nato povrnili v Split.

Poroka princese Ileana

Bukarešta, 11. junija. »Poroka prince-
se Ileana z bivšim nadvojvodom Antonom Habsburškim bo dne 25. junija v kraljevem gradu v Sinaji. Zenin bo prisel ter dni v Bukarešto in bo čas do poroke prebil kot gost kraljevske rodbine v kopališču Balčik.

Zagrebski proces

Zagreb, 11. junija. »V procesu proti Hraniloviću in tovarišem so danes nadaljevali s čitanjem policijskih spisov. Edina osebno zaslišana priča je bil danes nemestnik državnega tožila dr. Marokino, ki je izpovedal, da je opazil na pismu med corpora delicta, ki jih je izročila policija preiskovalnemu sodniku, zlepljeno eno stran kuverte s svilenim papirjem in za njim še poseben skrit papirček. Državni tožilec je dal kuverto komisiji raztrgati in je bila najdena v njej posebna šifrirana pisava, ki je do danes niso mogli razšifrirati.

Afera v grškem parlamentu

Atene, 11. junija. AA. V debati o novem finančnem zakonu je prišlo v parlamentu do spora med predsednikom vlade Venizelom in bivšim ministrom Kafandarisom. Venizelos je izjavil, da opozicija s svojim trdovratnim odporom proti finančnemu zakonu ne dela pravilno, ker mu je neki opozicijski vodja in njegov bivši minister svetoval, naj proti opozicijskemu demagoškemu tisku ustvari vladin demagoški tisk. Ta predlog je on seveda odklonil.

Nato je vstal Kafandaris in izjavil, da Venizelos misli nanj, vendar pa mu ni nikoli kaj silnega predlagal.

Venizelos je Kafandarisu odvrnil, da ga ne more več titulirati z gospodom in če ne bi bil predsednik vlade, bi ga oklofotal ali pozval na dvoboje. Venizelos je takoj poslal predsedniku parlamenta tudi pismo, v katerem zahteva častno razsodišče, ki naj razsodi ta spor. Kafandaris je ta predlog sprejel.

Polet brez motorja preko Alp

Interlaken, 11. junija. AA. Nemški letalec Groenhoff se je v sredo popoldne dvignil s letalom brez motorja s sedla Jungfrau in poletel v višavo 4200 m, kjer je večkrat obkrožil vrh te gore. Po enournem poletu je pristal v Interlaken. To je prvi polet preko Alp s letalom brez motorja.

Jugoslovenski bojovniki zopet v Parizu

Sprejem na našem poslanstvu — Nagovor poslanika Spalajkovića
Ogled kolonialne razstave

Pariz, 11. junija. AA. Delegati bivših jugoslovenskih bojovnikov in rezervnih oficirjev so se včeraj ob 11. dopoldne vrnili v Pariz. Tam so šli na grob generala Saraila, ustanovitelja solunske fronte, in položili nanj venec. Z groba so delegati odšli na jugoslovensko poslanstvo, kjer jih je pozdravil poslanik dr. Spalajković. V svojem pozdravnem govoru je rekel med drugim:

»Čudovita je iskrenost francosko-jugoslovenskih odnosov, ki so vedno bolj čvrsti in trajni. Naša zveza je izraz ne le ločne potrebe, temveč tudi izraz čustev, srca in duše. Sami ste se prepričali o iskrenosti, trdnosti in neizpremenljivosti francoskih čustev, kjer ni nič diplomatskega, ne političnega. Prepričali ste se, da sta naša dve državi zvezani z nerazdružljivimi vezmi. To ste čuli tudi na najvišjem mestu, in ni dvoma, da so ta čustva in to soglasje čvrstejša od vseh pogodb.«

Govor dr. Spalajkovića so prisotni sprejeli z navdušenimi vzkliki. Vel. kralju Aleksandru in Jugoslaviji. Odgovoril je v imenu delegatov bivših bojovnikov pred-

sednik Radosavljević. V svojem govoru je naglasil, da bodo bivši bojovniki vedno pripravljeni pomagati Nj. Vel. kralju, kraljevski vladi in diplomatom pri njihovih velikih smotih v korist kralja in domovine. Korakali bodo po poti, ki jim jo je pokazal Nj. Vel. kralj. Zaključil je: Ko je izginila Rusija, je stopila na njeno mesto Francija kot naša najboljša prijateljica. Živela Francija!

Pariz, 11. junija. AA. 400 bivših jugoslovenskih bojovnikov je obiskalo včeraj kolonialno razstavo v Vincennesu. Sprejeli jih je tajnik razstavljalnega odbora, ki jim je zaželel pristočno dobrodošlico. Po ogledu razstave je bil prirejen jugoslovenskim bojovnikom v velikem paviljonu banket. Poleg jugoslovenskih delegatov in predstavnikov jugoslovenskega poslanstva so prisostvovali banketu predstavniki zveze bivših francoskih bojovnikov general Ulmo, predsednik Polius d' Orient Macheraud in mnoge druge osebnosti. V svojih govorih so se francoski predstavniki zahvalili bivšim jugoslovenskim bojovnikom, da so obiskali Francijo. V imenu Jugoslovenov se je zahvalil za lep sprejem g. Savić.

Važen ukrep za zaščito naših hmeljarjev

Novi zakon, ki ga je pravkar podpisal kralj, določa, da kmet, ki je prodal svoje pridelke pred spravilom, lahko odstopi od prodajne pogodbe, ako se ni oddal svojega blaga. Dolžan pa je kmet vrniti kupcu znesek, ki ga je prejel na račun ali kot kupnino, in 10 odstotne obresti. Dogovorjena odstopnina ali kazen (na pr. dvojna ara) za primer neizpolnitve pogodbe, ne veljata.

Določbe novega zakona veljajo tudi za prodajne pogodbe o nedozorelih poljskih pridelkih, ki so bile sklenjene pred uveljavljenjem tega zakona, ako izpolnitveni rok teh pogodb nastopi šele po uveljavljenju tega zakona, ki bo stopil v veljavo z razglasitvijo v »Službenih novinah«.

Poleg pridelovalcev žita bodo pozdravili ta zakon predvsem naši hmeljarji, saj je zakonodajalec ugodil njihovi dolgoletni želji, naj se preprosto prodaja hmelja. Ni bilo hmeljskega zborovanja, na katerem se ne bi o tem zgovorilo. Pozgosto je še sneg pokrival hmeljska, ko je prišel k hmeljarju prekupec in ga nazovarjal, naj mu proda tisti hmeljski pridelek, ki bo šel na poznal iz zemlje. Posebno zadnja leta se je vedno bolj uveljavljala ta loterijski način prodaje in smo nedavno poročali, da je letos v naprej prodanih že 2000 metrskih stotov pridelka.

Ce vpoštevamo sedanje stanje nasadov, lahko z vsoto gotovostjo sklepamo, da bo v najboljšem primeru letos le slaba srednja hmeljska letina. 2000 stotov znači pri tem stanju že dobro četrtino pridelka, ki je že v rokah trgovine. Seveda bodo rekli trgovci, da je ta navedba količine predprodane hmelja hudo pretirana. Stara navada je že, da kupec in hmeljar zelo pogosto skrivata pogodbo — kupec iz trgovinskih ozirov, hmeljar pa iz strahu, ker se zaveda, da je predprodaja v škodo splošnim hmeljarskim koristim, in ker noče pokazati, da tako zelo potrebuje denar. Niso zapisane kar na slovo te res visoke številke, temveč na dobrih informacijah pri hmeljarih, ki letos izjemno skoro nič ne prikrivajo svojih v naprej prodanih količin.

»Pa so vendar že tri leta dobro odrezali svoj hmelj« bodo odgovarjali trgovci in tudi hmeljarji. Na videz imajo prav, a le navidez, ker so velike količine v naprej prodane blaga vsakokrat že mesec pred sezono določile višino tistoletne cene. Ko se je hmelj spravil, so trgovci vsakokrat seveda najprej pobrali v predprodajo nakupilne množine in so tako zavlekli nakupovanje hmelja za kakih 14 dni. Ta dva tedna sta bila na tudi vedno odločilna za vse potek prodajne kampanje. Kupca ni bilo od nikoder, dočim so bile ceste polne hmeljskih vozov. Hmeljarji, ki so jim v tem času štetali razni mešetarji na uho vesti o slabih kupcijskih nadah, so pričeli zdvojevati in so bili prav mehki, ko se je začela kupnja. Zato je imela trgovina prav lahek posel in je lahko kupila po nižjih cenah, kakor so bile v predprodaji. Tako je nastal varljiv videz, kakor da je prodaja v naprej dobra kupnja, in so se šteli tisti hmeljarji, ki so sklenili take kupčije, za pametne možje, trgovci pa naravnost za dobrotnike hmeljarjev.

Tri leta se je vršila nemoteno ta igra, a nov zakon ji je napravil konec in bodo že letos imeli naši hmeljarji od nje veliko korist, saj se bo začela letošnja hmeljarska kampanja takoj s kupčijo brez zavlačevalnega prevzemanja v naprej prodane blaga.

Kaj bo pa v naprej prodanim blagom? Če hoče hmeljar izpolniti svojo pogodbo, jo lahko izpolni; siliti ga trgovec ne more. Zakon določa, da mora kmet, ki hoče razveljaviti predprodajno pogodbo, dati odstot od pogodbe ustno ali pisмено na zapisnik pri okrajnem sodišču, in sicer pred potekom roka za izpolnitev pogodbe. Istčasno mora položiti znesek, ki ga mora kupcu vrniti.

Pogodbe o hmeljski predprodaji imajo določen letnik in vrsto hmelja na primer (1 stot Goldinga letnika 1931, lepo obranena in zelena barva), nima pa določene nikakega roka. Ker prodaja hmeljar navadno le del svojega pridelka v predprodaji, bo prav lahko v ugodnem primeru prodal drugi del, uničil prejšnjo pogodbo z izjavo in vrnil denar kupcu.

Letošnje predprodajne pogodbe določajo v pričakovanju slabe letine ali za primer vremenske uime, da kmetiarji ki ne bi imeli dovolj pridelka, lahko vrne denar kupcu z zakonitim obrestim. Nejasnost je sedaj le v primeru, če je kdo prodal ves pridelek v predprodaji ali pa bo komaj toliko pridelal kolikor je v naprej prodal. Kupec sicer ne more pridelka od njeza takoj po običaju zahtevati, ker nima roka, dokler pa hmeljar ne proda svojega blaga, nima od kod vzeti denarja, da ga položi za kupca pri sodišču. V takem primeru bi bilo na mestu, da se dobi lombardni kredit na tako blago in bi imela novostanovljena združga za prodajo hmelja hvalno nalogo, da izvede te transakcije v dobro poedinih prizadetih hmeljarjev in v splošno korist domačega trga.

Kakor vse kaže, bo letos po obilnem skrcenju hmeljskega po vsem svetu in sprčo splošnega slabega stanja rastline zelo padele pridelke hmelja. Zato daje novi zakon hmeljarjem upanje, da bodo imeli letos po dolgih letih spet sami v rokah potek hmeljarske kampanje in do neke mere tudi začetno višino cene, ki že leta ni bila v pravi razmerju s svetovnimi tržišči; baš zaradi kvarnega vpliva prodaje v naprej.

Francija kupuje naše žito

Beograd, 11. junija. p. Francoska vlada je dostavila vsem zainteresiranim vladam v Evropi praktične predloge za sanacijo gospodarske krize, ki so izzvali zelo ugoden vtis. Francija v svojih predlogih ne zahteva nobene konference ali razgovorov, temveč postavlja enostavno ponudbo za nakup našega žita po ugodnih cenah. Najdaljša pogajanja se bodo vodila v okviru teh predlogov.

Jubilej beogradske trgovske mladine

Beograd, 11. junija. p. Organizacija beogradske trgovske mladine se pripravlja, da 21. t. m. svečano proslavi 50-letnico svojega obstoja in plodnega delovanja. V to svrhu bo izdala spomeniko, ki bo izredno lepo opremljena in za katero je podaril Nj. Vel. kralj svojo sliko s posvetilom, ki se glasi: »V priznanje starim in pobudo mladim. Aleksander I.«

Krvavi komunistični izgredi v Nemčiji

V mnogih mestih so komunistični demonstranti napadli policijo, ki je streljala — Barikade na ulicah

Berlin, 11. junija. g. Po vsej Nemčiji se je dvignil vihar odpora proti zadnji vladni zasilni uredbi. V teku noči je prišlo v mnogih industrijskih mestih Nemčije do krvavih spopadov s policijo, pri katerih je bilo mnogo oseb ubitih in ranjenih. Komunisti so po objavljeni zasilni uredbi zelo povesčili svojo propagando in so našli med množico silno veliko pristajav, ker vlada posebno med brezposelnimi zaradi dolgotrajnega brezdelja in znižanja podpor ogroženega razpoloženja. Množice se nagibajo k radikalizmu in se priključujejo deloma narodnim socialistom, deloma pa komunistom. V starem mestu v Frankfurtu ob Majni je prišlo ponoči do težkih izgredov. Okoli 10. zvečer so priredili komunisti velik obhod po ulicah, v katerem so vzklikali proti vladi in državnemu kancelarju.

Kassel, 11. junija. c. Sredi je prišlo do neobičajno burnih in krvavih komunističnih demonstracij. Pod geslom, da hočejo demonstrirati proti vladi, so se pričeli komunisti zvečer zbirati po ulicah ter razbijati trgovske lokale, zlasti pa trgovine z živili. Prišlo je do izredno hudih spopadov med demonstranti in policijo, ki je hotela zavarovati trgovine v starem delu mesta. Tu so demonstranti pričeli rušiti ceste in z granitnimi kockami ter kosi asfalta napadati policijo, dočim so iz gorjnih nadstropij hiš in celo s streh streljali in metali kamenje na stražnike. Pri demonstracijah je bil ubit neki policijski

nadzornik, izmed demonstrantov pa je bil eden smrtno ranjen, ker je policija v obrambi streljala. Streljanje je bilo čuti do 1. ponoči. Mnogo demonstrantov je bilo aretiranih.

Frankfurt, 11. junija. c. V starem delu mesta so vzporedno komunisti spročili izredno hrupne demonstracije. Prikorakali so na ulice v organiziranem sprevodu, prepevajo in vzklikajo proti vladi. Prišli so napadati trgovine, ki jih je policija po možnosti takoj zastražila. Zato pa so jo pričeli demonstranti obdelavati s kamenjem in s cvetličnimi lonci iz višjih nadstropij. Policija je morala prihiteti v kamionih, streljajoč na levo in desno, da je očistila ulice. Temu nastopu policije se komunisti niso več ustavljali, tako da k sreči ni bil nihče težje ranjen. Tudi iz drugih mest Nemčije javljajo o komunističnih nemirih. Vse kaže, da so te demonstracije organizirane po načrtu.

Mannheim, 11. junija. c. V Mannheimu je došlo sredi do hudih spopadov komunistov s policijo. Na mnogih krajih so se razvile krvave ulične borbe. V nekaterih ulicah so demonstranti raztrgali pločnike ter s kamnitimi kockami, tramovi in podobnimi predmeti postavili barikade. Ko so se hoteli demonstranti streljati proti policiji in metati nanjo kamne, je bila tudi policija prisiljena streljati. Po dolgih nemirih v noč je javnim organom uspelo vzpostaviti red.

Grozna smrt v potopljeni podmornici

Izgnilo je zadnje upanje, da bi mogli rešiti potopljene mornarje, ker onemogoča slabo vreme reševalna dela

London, 11. junija. AA. O podmornici »Poseidone«, ki se je potopila v torek, ni nadaljnjih vesti. Rešila dela so bila večkrat zaradi slabega vremena nekoliko ovirana. Vest, da se je posrečilo dobiti zvezo z osmimi še živimi mornarji v podmornici, ni potrjena. Admiralteta pravi, da ni prejela nobenega poročila o tem, da bi bili v ponesrečeni podmornici še živi mornarji.

London, 11. junija. g. Po brezličnih vesteh iz Šanghaja ni mogoče dobiti s potopljeno angleško podmornico »Poseidone« nobene zveze, tako da je smatrati, da bodo ostali vsi poskusi za rešitev potopljenih mornarjev brezuspešni.

London, 11. junija. AA. Admiralteta na znanja, da je od vrhovnega poveljnika na

Kitajskem Hermesa prišlo poročilo, da je bilo na Kitajskem v sredi slabo vreme in da so vse zveze s ponesrečeno podmornico prekinjene. Vrhovni poveljnik ameriškega vojnega brodarstva v Aziji je ponudil za rešena dela ameriško reševalno ladjo »Pigeon«. Angleški admiral je ponudbo sprejel. Nadalje javlja admiralteta, da so časopisne vesti o tem, da je bila vzpostavljena zveza z 8 možmi v podmornici, nerosnične.

Vahajvej, 11. junija. AA. Po zadnjih vesteh je malo upanja, da bi rešili mornarje, ki so v potopljeni podmornici »Poseidone«. Poskus, da bi prišli z njimi v zvezo, se je ponesrečil. Tudi če se posreči dvigniti podmornico, je skoraj izključeno, da bi kateri izmed mornarjev še živel.

Citroenova karavana v Jugoslaviji

Beograd, 11. junija. p. Dne 25. t. m. zvečer pride v Beograd velika karavana 40 avtomobilov znanega podjetja Citroen. Avtomobili bodo raznega tipa, med njimi nekateri s kolesi na tekočem traku, ki se predvsem uporabljajo za poljedelska dela. S to karavano, ki potuje po vsej Evropi, bo dopel tudi Citroen sam. V Beograd bo dopotovala iz Bukarešte, kjer se bo mudila osem dni in kjer bodo avtomobile demonstrirali tudi pred kraljem Karolom.

Huda nezgoda djakovskih sportnikov

Djakovo, 11. junija. n. Preteklo nedeljo se je vršila v Djurdjevcu nogometna tekma, na katero so se odpravili djakovski nogometaši s tovornimi avtomobili. Pri povratku pa so sportniki doživeli hudono nezgodo. Pri Podgorcu je počila enemu izmed avtomobilov pnevmatika na sprednjem kolesu in se je vozilo prevrnilo. Sedem sportnikov so dvignili izpod vozila z živimi nogami, enega z zlomljeno nogo, troje pa z majnimi poškodbami. Hudo poškodovan je bil tudi sodni dnevničar Bunda, ki so ga morali prepeljati v osješko bolnico.

Amundsen še živ?

Berlin, 11. junija. AA. Ameriški raziskovalec polarnega ozemlja Fiala je poslal sovjetski ekspediciji, ki odputuje iz Arhangelska 15. julija v polarne kraje, pismo, v katerem pravi, da ni izključeno, da je pogrešani raziskovalec Amundsen še živ in da živi na otoku prestolonaslednika Rudolfa blizu Franc Jožefove zemlje. Znani ruski raziskovalec prof. Wiese je izjavil, da bodo Amundsen iskali.

Maševanje šefa dunajskih klakerjev

Dunaj, 11. junija. g. Šef klakerjev na dunajski državni operi Oton Stieglitz, čegar delovanje je svoječasno preprečil ravnatelj Kraus, se je sedaj maševal in sicer na tak način, da bo bržkone prišlo do velikega družabnega skandala. Stieglitz objavlja danes v brošuri pod naslovom »Das Forum« ostre napade na generalnega intendantu zveznih gledališč Schneiderhahna, ravnatelja Krausa, glavnega režiserja dr. Waltersteina in druge umetnike, ki jim očita razen drugega tudi neravna dejanja. Brošura je bila kmalu po izidu zaplenjena. Intendant Schneiderhahn je razen tega vložil tožbo proti Stieglitzu.

Nov angleški zračni orjak

London, 11. junija. d. V stremiljenju, da bi se zagotovila v vojaškem in civilnem letalstvu vodilno mesto, grafi Anglija ogromno letalo, ki bo po luksuzu, udobnosti in sposobnosti prekašalo znano nemško veliko letalo »Do X«. Novega zračnega orjaka gradi po naročilu ministrstva za zrakoplovstvo Wickers Aviation Company v Southamptonu; letalo bo imelo šest motorjev Rolls-Royce-Buzzard po 1000 ks. Veliko bo približno kakor letalo »Do X«. Domnevajo, da ga bodo uporabljali za polete iz Anglije v Indijo. Največja njegova brzina bo enaka 230 km na uro, normalna povprečna brzina pa 190 km.

»Do X« poleti v Severno Ameriko

Friedrichshafen, 11. junija. AA. Iz Washingtona poročajo, da je ameriška vlada dovolila nemškemu letalu »Do X« polet v Zedinjene države.

V Franciji prijeti bolgarski razbojniki

Pariz, 11. junija. AA. Havas poroča iz Marsella:

Policija je prišla tri bolgarske razbojnike in sicer Danča Petkova, Uzunova in Bojana Georgijeva, ki so zakrčili v Bolgariji in v Jugoslaviji nad 20 težkih zločinov in več umorov. Pri preiskavi njihovih sob v hotelu je policija našla razne dokumente in orožje. Zločinci bodo izročeni bolgarskim oblastem.

Aystrijski državni primanjkljaj

Dunaj, 11. junija. d. Finančni odsek Narodnega sveta je včeraj sprejel vladni predlog o zvišanju carine na čaj in kavo. Med debato je označil finančni minister dr. Juch državni primanjkljaj na približno vsoto 150 milijonov šilingov. Ta primanjkljaj namerava vlada pokriti s prihranki v znesku 96 milijonov in z novimi dohodki v znesku 53 milijonov. Prihranki naj bi se dosegli s črtanjem izdatkov v proračunih v višini 64 milijonov, z reformo brezposelnega zavarovanja, ki bi naj prinesla 16 milijonov, in z zmanjšanjem plač v znesku 16 milijonov. Nove dohodke naj bi prinesla podražitev tobaka, carina na čaj in kavo ter službeni davek. Zaradi resnosti položaja je minister apeliral na vse stranke, naj smatrajo vladni predlog za državno potrebo, ker drugačni ukrepi ne bi bili zadostni učinkoviti.

Mednarodna letalska konferenca

Bukarešta, 11. junija. AA. Mednarodna konferenca zrakoplovne zveze je nadaljevala posvetovanja v Sinali. Na sejah so razpravljali o konkretnih predlogih, ki se nanašajo na letala brez motorjev. Nato so bili sprejeti predlogi grške, litovske in kanadske delegacije o sprejemu njihovih držav v mednarodno zvezo. Knez Bibesco se je zahvalil udeležencem konference za diplomato, ki mu je bila izročena in ki so jo podpisali vsi delegati.

Bukarešta, 11. junija. AA. Nagrada rumenskega aerokluba v znesku 100.000 lejev je bila podeljena italijanski ekipi.

V nedeljo 14. t. m. ob 17.30 — Igrišče SK Ilirje

državno prvenstvo HAŠK : ILIRIJA

(prvak Zagreba)

Predtekma ob 16. Ilirija jun. : Hašk jun.

7088 Ob vsakem vremenu.

Vremenska napoved

Zagrebaška vremenska napoved za danes: Stalno toplo vreme, oblačnost spremenljiva, slabi južni vetrovi. — Situacija precej stanovitna. V južni Evropi je barometrijski pritisk narasel, dočim prekrivalo centralno in severno Evropo depresije. V zvezi s tem je zabeleženo stalno dvigjanje temperature. Barometrijski pritisk se je v splošnem dvignil za 1 do 3 mm, temperature pa so narasle za 1 do 5 stopinj, največ v centralnih krajih in Bosni. Dunajska vremenska napoved za petek: Soparno vreme s krajevnimi nevihtami.

Zasilna odredba nemške vlade

Berlin, 9. junija.

V Chequersu sta Brüning in Curtius svojim angleškim kolegom dokazovala nezadržan gospodarski položaj Nemčije, kar najbrže niso bile le prazne besede, saj so v predmestjih Berlina napadi in plenitve trgovin z živili skoraj na dnevnem redu. Kljub tem žalostnim pojavom je bila nemška vlada prisiljena, da z odločno gesto ponovno zarez v živo meso svojih delavskih množic in iztisne iz njih ogromne milione za primanjkljaj v tekočem državnem proračunu. Finančne zakonske uredbe, ki nalaga te nove težke žrtve nemškemu ljudstvu, ni sklenil parlament, ker ga je Brüning po izglasovanju proračuna takoj poslal na počitnice do meseca oktobra, temveč jo je proglasila vlada z zasilno uredbo po čl. 48, ustave, ki daje v kritičnih časih vladi zakonodajno oblast.

Nemški proračun za prihodnje budžetno leto, ki začneja s 1. julijem, izkazuje približno 2 milijardi mark deficita. To bajno vsoto je bilo treba seveda na kak način pokriti, ako naj Nemčija izpolnjuje svoje obveznosti ter si še naprej ohrani ozi kredito, ki si ga je pridobila zadnja leta. Ker so Nemci šele kred kratkoročno dobili veliko mednarodno posojilo, jim je ta pot sedaj zaprta in zato so se morali k svojim lastnim notranjim silam. Izbrali so si pa za to obisk svojih ministrov iz Londona, da dokažejo svetu svojo dobro voljo za izpolnitev obveznosti. Nove davščine na bencin, vžigalice in druge predmete potrošnje, ki so jih uvedli že s finančnim zakonom, niso mogle izpolniti ogromnega primanjkljaja in Brüning se je moral odločiti k daljnemu izredno radikalnemu koraku. Manjkajoče milijone je treba iztisniti iz naroda s pomočjo novih davkov. Vsi člani vlade in eksperti so bili odločno mnenja, da industrija in ostale produktivne sile v državi ne prenesejo absolutno nobene nove obremenitve, češ da je njihova davčna sposobnost napeta že do skrajnosti in da bi vsak ponoven pritisk imel kot neizogibno posledico denarne polumine in odpuščanja delavcev, kar bi socialni nered in težave še pomnožilo in število brezposelnih le še povečalo. Tako se je vlada odločila, da primanjkljaj utirja od malega človeka, nameščencev in delavcev s stalnimi premijami. Davek je progresiven in so ga oroščeni samo oni delojemalci, katerih premijki znašajo manj kot 1200 mark letno.

Cilj in smoter zasilne naredbi je po besedah vladnega proglasa ozdravljenje državnih financ in poživljenje narodnega gospodarstva. Način za doseg tega pa je pri ljudstvu tako neprijeten in celo zavračajoč, da grozi razmajati parlamentarno osnovo, na katero se opira sedanja vlada. Vlada je od volitev 14. septembra odvisna od pomoči in milosti socialistov, ki so jo dosedaj iz strahu pred zmago reakcije držali na površju. Sodelovanje srednjih meščanskih strank in socialistov je postalo že politični aksiom v nemškem javnem življenju in ob velikem letnem zboru socialistične stranke v Lipskem začetkom tega meseca je strankina skupščina odobrila to politiko. »Stranka je pripravljena še naprej podpirati Brüningovo vlado, čeprav so meje, preko katerih ne more iti« tako so takrat sklenili. Te meje so na sedaj po Brüningovi zasilni uredbi zelo, zelo blizu, ker bo socialistična stranka težko zagovarjala novi finančni zakon, ki štiti industrijske in agrarne ter izžema poslednje pare iz delavskih množic, posebno v času, ko so izdatki za plače in mezde tekom enega leta padli za nič manj kot 9 milijard mark letno. Od vseh strani prihajajo razburjeni protesti, a oni del vladnega proglasa, kjer je rečeno, da bo vlada uporabila nove davke za pospeševanje gospodarstva, vzbuja celo posmehe v socialističnih krogih. Celotni obrat nemškega gospodarstva znaša danes kljub krizi še vedno okoli 200 milijard mark letno. Pri tem gospodarstvenem podjetju ne predstavlja 140 milijonov, ki jih je vlada določila za »pogon narodne industrije« niti ene tisočinke. Neki berlinski list pravi, da je to isto, kakor da bi kdo hotel brzoval brez stroja spraviti v pogon s parom filakerski ključet.

Ni čuda, da v takem političnem položaju tudi desničarska opozicijska Hugenberga in Hitler, ki jima iz načelne opozicije pritrjujejo komunisti, napenjata vse sile, da vržeta Brüningovo vlado. Desničarska in levičarska opozicija zahtevata z vsa vehemenco sklicanje parlamenta, da se ta izreče o novi zasilni uredbi, ki tako hudo zadeva vse sloje. V Düsseldorfu je grmel Hugenberg svojim pristajalcem: »Lahko je voditi tako hlačevoško politiko na stroške osnovnih potreb našega izžranega naroda. Ali ni duh naše vlade za las podoben onemu v Atenah in Kartagi in ob uri njihovega propada, ki je bodril Rimljane k uničujočemu udarcu?« Razumljivo je, da se vlada položaja popolnoma zaveda in trudi z vsemi sredstvi, da bi zahtevno opozicijo preprečila; upa namreč, da se bodo do je-

seni duhovi polegali, ko se bodo pokazali blagodejni uspehi nove zakonske odredbe. Padec Brüningove vlade bi pa vrgel Nemčijo v črno negotovost, iz katere ne bi bilo izhoda, ter jo skoro gotovo pripeljal do državljanske vojne.

Krasna jugoslovenska prireditve v Lipskem

Leipzig, 7. junija.

V petek sta bolgarski in jugoslovenski dijaški klub v Lipskem v prostorih restavracije »Wald-Café« skupno obhajala praznik sv. Cirila in Metoda. Ta prva prireditve jugoslovenskih in bolgarskih slušateljev lipške univerze je nad vse pričakovane krasno uspela. Odzvalo se je nad 500 povabljencev, med njimi tudi precej Nemcev domačinov. Cilj prireditve je bil v prvi vrsti tesnejše sodelovanje bolgarske in jugoslovenske kolonije v Lipskem v cilju propagande za jugoslovensko-bolgarsko zblizanje. Na slavnost pa so bile povabljene tudi vse druge v Lipskem se nahajajoče slovanske narodnosti (Poljaki, Čehi, Lužički Srbi in Rusi), tako da je imela slavnost vseslovanski značaj. V največjem številu so se odzvali Poljaki s svojimi generalnim konzulom na čelu, a tudi drugi Slovani so bili častno zastopani.

Program prireditve, katere predsednik je bil Zagrebčan dr. Hupfeld, je bil zelo pester. Po pozdravnem nagovoru predsednika bolgarskega dijaškega kluba g. Ivanova je predaval profesor dr. R. Trautmann, ravnatelj slovanskega inštituta na lipski univerzi, o življenju, delovanju in pomenu slovanskih apostolov Cirila in Metoda. Posebno je poudarjal njuno stremljenje po slovanskem bogoslužju in očetni borbo, ki sta jo morala voditi z nemškimi cerkvenimi dostojanstveniki. Sv. Ciril in Metod sta morala nevede in nehoče postala prva početnika ne le jugoslovenske, temveč sploh vseslovanske ideje in prva slovanska borca proti germanski ekspanziji. Za svoje skoro enournno predavanje je žel odlični znanstvenik viharen aplavz.

Sledile so godbene in plesne točke, izvajane izključno od Slovanov. Z uprav rafinirano fineso je izvajal nekaj točk na klavirju Rus Rudjakov, učenec profesorja Panjeva. Bolgarsko-jugoslovenski pevski zbor je zapel Ciril-Metodovo himno, češki in poljski zbor pa vsak po eno svojih narodnih pesmi. Od plesnih točk je prav posebno ugajala poljska narodna mazurka, izvajana od 20 temperamentnih Poljakov in Poljakinj v narodnih nošah. Tudi bolgarsko in srbsko kolo sta bila na programu in sta razvneli sodelovanju tudi nemške domačine, predvsem pa mlade domačinke.

Ta res animirana in prav slovansko domača prireditve je trajala do 2. ponoči. Posebno za nas naročni tramvajski vozovi so nas po prireditvi prepeljali nazaj v mesto. Spotoma pa smo zapeli še »Po jezeru« in »Milo lunice«, tako da se je glasila tudi lepa slovanska pesem.

Jugoslovenski in bolgarski študentje ne mislijo ostati samo pri tej prvi prireditvi; odločeni so, da bodo pravo pridno nadaljevali in se kolikor mogoče pogosto shajali. Omeniti moram še, da je v Lipskem okoli 70 bolgarskih in okoli 20 jugoslovenskih univerzitetnih slušateljev. Jugosloveni so le Srbi in Hrvatji, Slovenci ni nobenega. Edini Slovenec na lepi prireditvi je bil pisec teh vrstic, ki pa, na žalost, ni več akademik.

Slovanski ženski kongres

Varšava, 11. junija. AA. Včeraj je bil slovenski otvorjen kongres zveze organizacij slovanskih žen. Prisotni so bili jugoslovenski in bolgarski poslaniki, predstavniki češkoslovaškega poslanstva, predsednik poljskega Sejma, zastopnik ministra za zunanje zadeve ter mnogostevilne delegacije raznih korporacij. Kongres je pozdravil predsednik zveze slovanskih društev na Poljskem Hubička, ki je tudi predlagal predstevstvo kongresa. V predstevstvo so bile izvoljene za češkoslovaško Molarova, Kapkova in Golova, za Jugoslavijo ga. Prodanovičeva, za Poljsko Javorkova in Šedekova. V imenu bolgarskih žen je pozdravila kongres ga. Robev, soproga bolgarskega poslanika v Varšavi, v imenu češkoslovaške ga. Molarova, v imenu Kola jugoslovenskih sester pa ga. Prodanovičeva iz Beograda. Nato so bili izvoljeni posebni odbori za proučevanje posameznih vprašanj. Seja je bilo potem zaključena. Članice odbora so si po skupnem kosilu ogledale poedine socialne ustanove v Varšavi.

Novi predsednik francoskega senata

Pariz, 11. junija. g. Francoski senat je danes v drugih volitvah izvolil kandidata demnice Lebruna s 147 glasovi za predsednika senata. Nasprotni kandidat Jellannej je dobil 139 glasov.

Neurje v Furlaniji

Milano, 11. junija. s. V zapadni Furlaniji je divjal v pretekli noči hud vihar s točo in bliskom. Na mnogih krajih je vihar podrli brzojavne drogeve. Strela je med drugim udarila v neko delavnico ter jo popolnoma razdejala. Polja so bila na debelo pokrita z ledeno točo.

Domače vesti

* Za drugo jutrovo potovanje v Pariz na kolonijalno razstavo v dne 15. do 25. junija se je prijavilo toliko šteto udeležencev, tako da se bo ekscurzija izvedla točno po programu. Vse priprave so dogotovljene. Udeležencem smo že razposlali vidirane potne liste in razstavne legitimacije ter zadnja navodila. Udeleženci se zberejo v ponedeljek 15. t. m. ob 19.30 do 20.30 zvečer v vrtnem salonu kolodvorske restavracije na glavnem kolodvoru v Ljubljani, da se seznajo. Zunanji udeleženci lahko tam tudi večerjajo. Odhod bo ob 20.50 z gorenjskim brzovlakom. Po zadnjih sporočilih iz Pariza bo naša družba tudi tokrat ložirala v lepem, modernem in komfortnem hotelu Charleston na Boulevardu Rochechouart št. 55, kamor lahko udeleženci in njih svoji dirigirajo svojo pošto.

* Dijaško potovanje v Francijo. V Beogradu se organizira ekscurzija študentov visokih in srednjih šol, ki bodo v času od 26. julija do 6. avgusta posetili Francijo. Iz praktičnih razlogov bodo potovanja v skupinah po 30 študentov pod vodstvom svojih profesorjev. Prijave za ekscurzijo sprejemajo šolske uprave. Ekscurzisti si bodo v Parizu razen ostalih znamenitosti ogledali tudi kolonijalno razstavo. Cena za potovanje znaša od Ljubljane 1580, od Jesenice pa 1550 Din. V tej vsoti so zaračunani stroški za bivanje v Franciji, za prehrano, za ogledovanje Pariza in njegove okolice in za oskrbo na potovanju. Glede na potne liste je treba točno prijaviti ime, rojstni kraj, kraj šole in priložiti po dve fotografiji. Vse to je treba do 1. julija poslati društvu »Jugoslovanski turisti« v Beogradu, Knez Mihajlova 7.

* Skupščina Zveze jugoslovenskih mest. V Sarajevu se bo 20. t. m. vršila letna skupščina Zveze jugoslovenskih mest, jutri pa bo v Zagrebu seja poslovnega in nadzornega odbora Zveze, na kateri pridejo v razpravo predmeti, ki so na programu glavne skupščine.

* Prosvetna konferenca kranjske sokolske župe. Ob priliki naraščajočega zleta bo v nedeljo 14. t. m. v Radovljici prosvetna konferenca z naslednjim dnevnim redom: pozdrav in poročilo predsednika, razgovor glede organizacije prosvetnega dela, prosvetni dan in slučajnosti. Te konference naj se udeležijo razen društvenih prosvetarjev tudi drugi, ki se zanimajo za »prosvetno delo« v Sokolu in so pripravljene sodelovati.

* Farmaceuti zahtevajo posebno farmacevtsko fakulteto. Jugoslovanski akademski klub v Zagrebu je s svoje plenarne skupščine poslal ministru prosvete resolucijo, v kateri prosi, naj se ustanovi samostojna farmacevtska fakulteta ter da se tudi izpremeni sedanja uredba za študente farmacije. Študij naj bi trajal štiri leta, naj bi se praksa vršila v posebnih univerzitetnih laboratorijih in naj bi se iz bakteriologije, anatomije in farmakologije polagali diplomski izpit. Magistrski strokovni izpit.

* Članom OUZD. Često se dogaja, da delavci, ki so zaposleni v zavarovanju podvrženemu delu, obolenju, porodu, nezgodi in smrti ne prejmejo zakonitih dajatev, ker ne poznajo zakonitih predpisov, oziroma pogojev, ki omogočajo nemoteno dodeljevanje pripadajočih podpor. Nepoznanje tozadevnih predpisov povzroča tudi neljubne spore med člani in upravo OUZD. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je, ugodno.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani
Številke za označbo kraja pomenijo:
1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1-10, 7. vrsta padavin, padavine v mm.
11. junija.
Ljubljana 7. 766,5, 17,6, 83, tiho, 10, —; Maribor 7. 765,2, 18,2, 86, tiho, 10, dež, 0,8; Zagreb 7. 765,9, 20,1, 87, SE 1, 9, —; Beograd 7. 765,7, 18,7, 84, tiho, 8, dež, 0,1; Sarajevo 7. 767,9, 16,3, 78, tiho, 8, —; Skopje 7. 766,4, 19,9, 64, tiho, 6, —; Kumbor 7. 764,2, 24,2, 38, NNW 4, 5, —; Split 7. 765,9, 24,3, 57, NE 4, 6, —; Rab 7. 766,5, 24,1, 90, tiho, 9, —; Vis 7. ni čitljivo, 22,4, 45, N 1, 2, —; Mostar 7. 765,0, 22,1, 65, tiho, 7, —.
Temperatura (prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo) v Ljubljani 27,8, 15,2; Mariboru 23,6, 12,3; Zagrebu 29,5, 17,3; Beogradu 27,3, 16,0; Sarajevu 25,4, 11,3; Skoplju 27,2, 12,2; Kumboru 29,7, 19,4; Splitu 29,3, 19,9; Rabu 29,2, 19,8; Visu 27,6, 18,2; Mostaru 30,1, 17,2.
Sonce vzhaja ob 4.13, zahaja ob 19.40. Luna vzhaja ob 1.20, zahaja ob 15.10.

stvu Medvedka plešeta. To je dobro. Se vse se godi. A predstave je konec. V dvorani žumi, ploskanje, pisateljica je prešla roč, otroci odhajajo. Od vseh strahov ni se ponavlja učeni kozileček. Gledališče se je odprlo na ulico. Tako je bilo tudi v odmorih in pravilnice se ni konec. Otrokom žarijo oči. Pravilnica Zaronil. Odnegli so jo popolnoma vso s seboj.
Ta uspeh je dosegla pisateljica Ruža Petelinova, učiteljica iz Trsta, ki uči sedaj v Skočjanu.
Zaronil, pravičnica igra v štirih dejanjih je za nas njeno prvo delo. Gledališče ji je pomagalo s štirimi člani. Skrbnik je dal deda Dobronada, Rakarjeva Burjo, Kukečeva Bisernico, Slavčeva kralja Činčigaja. Režiral je g. O. Sest. Igro uprizarja društvo »Atena«, igrajo pa otroci, ki so povabili kot gosta Gorčevca Mitjo. Sami imajo Močana, ki mu je kos. Mitja je igral Zaronila prav dobro, Močan potepnika. Veterine, vile in skratke delujejo brezhibno, kozličku Dolgobradu dajo prosto roko, kolikor se spodobijo in višje sile so v njih prav krotke. Višek ugodja za oči sta rajanje in ples. Da, ples male, kako ji je ime?

Vse to so imeli otroci in za odrasle se niso zmenili nič, kvečjemu za pisateljico. Ona je smela svoj dan in ji moramo čestitati. Nekje je baje izjavila, da bo njena pravilnica — pravilnica tudi za odrasle in bo menda res. Ustvarjanje Petelinove je v bistvu originalno in razvojno odprto. Da so otroci, igralci in odlično občinstvo, sprejeli njen svet za svojega, je resničen uspeh.
Pot otroškemu gledališču!

I. G.

teč temeljito seznaniti svoje člane z vsemi predpisi o postopku ob obolenjih, nezgodah, porodih itd., izdal knjižico dr. Jože Bohinca »Pomoč delavcem«, katere v pregledni obliki našteva vse zakonite predpise in navodila, kako naj član ravna, kadar potrebuje pomoč od zavoda. Knjižica je priložen tudi tabelaričen pregled odtegljajev, ki jih mora plačati delojemalec v posameznih mezdah razredih od svojih prejemkov na mesec, teden in dan. Istotako vsebuje knjižica navodila o prijavi delavcev in nameščenec v zavarovanje in drugih dolžnostih delodajalcev ter je koristna tudi delodajalcem. Zakaj tudi delodajalci opustijo iz nevednosti in nepoučenosti marsikaj, kar ima za posledico, da njih uslužbenici ne dobe zakonitih podpor. Krivdo pa nato zvrčajo nehoti eni in drugi na urad. Poznanje zakona in drugih določb utegne, če ne popolnoma, vsaj večinoma odpraviti neprijetna nesporazumjenja, krivice in spore. Vsem, ki se jih tiče zakon o zavarovanju delavcev, priporočamo, da si nabavijo knjižico »Pomoč delavcem«. — Dobiva se pri OUZD v Ljubljani in vseh njega ekspoziturah po nabavni ceni Din 4.—.

* V vojaško glasbeno šolo v Vrhu bo letos sprejetih do 120 mladenčev in starosti od 14 do 16 let, ki so dovršili najmanj štiri razrede osnovne šole. Prošnji za sprejem se mora priložiti pismena obveza staršev ali varuha, da so voljni poravnati vsi materialni škodi, ki bi jo morebiti sin ali varovanec povzročil šoli ter povrniti stroške za šolanje, ako bi sin ali varovanec bil odpuščen iz šole zaradi slabega zadržanja. Gojenec pa se mora tudi obvezati, da bo po šoli služil v vojaški muziki dvakrat toliko let, kolikor jih je prevel v šoli. Za sprejem naj se gojenci prijavijo kapelniku najbližje vojaške muzike. Šola traja štiri leta.

Ali trpite na zapeki?

Gnjljlobo, vrenje, vetrove
vam naglo odstranjujejo
dražeje
ARTIN
8088
Dobivajo se v vseh lekarnah. Vse-
bina škatlice za 8 Din zastojuje za
4-6 krat.

* Službeni list dravske banovine objavlja v 35. številki med drugim: zakon o po-
bijanju endemičnega sifilisa, zakon o opro-
stitvi Sokola kraljevine Jugoslavije od pla-
čevanja taks, uredba o izpremembi uredb,
s katero se določajo število in sedeži jav-
nih notarjev, uredba o specialnih dodatkih
za epidemijsko službo, izpremembo uredb
o odpiranju in zapiranju trgovinskih in
obrotnih obratovalnic (podjetij) in o de-
lovnem času pomožnega osebja, začasna
pravila o opravljanju praktičnega učiteljskega
izpita, pravilnik o priročnišnih lekarnah
zdravnikov in živinovozdravnikov in izpre-
membe v staležu banovinskih uslužbenecov
v območju dravske banovine.

* Poroki. Pretekli teden se je poročil v
Perlasu v Banatu poročnik 7. letalskega
polka g. Božo Roveš sin znanega in ugo-
dnega ljubljanskega fotografa, z gđ.
Emico Čzolderjevo iz Perlesa, hčerko
ugledne tamošnje rodbine. — Kovski mo-
ster v Stari Loki g. Anton Hafner se je po-
ročil z gđ. Frančiško Krekovo s Pevnega.
Obilo sreče!

* Mladí stražarje. Izšla je 10. številka
»Mladega stražarja«, glasilo pomladka Ja-
dranske straže. S to številko je zaključen
2. letnik. Na prvi strani objavlja pozdrav
obiska mladih kraljčev na našem Jadranu,
na kar slede izbrani prispevki obeh uredni-
kov Katalinca - Jeretova in Emila Cara
ter sodelavcev Kraljiča, Gardina in Zica.
»Mladí stražarje« izhaja vsakega 15. v mese-
cu in stane celoletno 20 Din. Naroča se v
Splitu, Bana Jelačića ulica 1.

* Novi grobovi. V ljubljanski bolnici je
umrl g. Fran Podlipnik, krojaški moj-
ster in posestnik. Pogreb blagoga pokojni-
ka bo jutri ob 14. izpred bolniške mrtva-
nice k Sv. Križu. — V celjski bolnici je
umrla v sredo 71letna Marjeta Vecova,
vdova po mizarju iz Celja (Gosposka ul.
9), v četrtek 11. t. m. pa 51letni rudar Jo-
že Prištoršek iz Sevnice. — V Glogni-
ci v Avstriji je umrl hrastniški rojak
g. Jakob Sikovec, rudniški nadpaznik,
brat g. Martina Sikovca, uradnika Bratov-
ske skladišnice v Hrastniku. Pokojnim blag
spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Ogronna palača Jugoslovenske akade-
mije. Danes bo v Zagrebu na Trgu kralja
Petra položen temeljni kamen za novo sta-
novanjsko palačo Jugoslovenske akademije
znanosti in umetnosti. Poslopje bo petnad-
stropno, obe krili na bosta imeli štiri nad-
stropja. Glavna fronta bo dolga 127 m. V
novi palači bo 54 modernih stanovanj.

* Velik napredek v ribarstvu. Motorni
čoln »Napredak« iz Bole v Dalmaciji je pri
otoku Pagu naenkrat vlovil poldrugi vagon
tunov. Zgodilo se je prvič, da je v naših
vodah bila naenkrat vlovljena tolika koli-
čina.

* Nedeljski izletniški vlak št. 9027 na
progi Brezno-Ribnica-Maribor kl. kol. ki
je odhajal iz Brezne-Ribnice ob 21. uri ter
prihajal v Maribor kl. kol. ob 22. uri 4 min.
se pričeniš s 14. junijem zaradi slabše fre-
kvence ukinje. Nedeljska vlaka št. 9022 Ma-
ribor kl. kol. - Brezno-Ribnica in v obratni
smeri vlak št. 9025 vozita še nadalje ne-
sposremljeno toda brez povlastice.

* Osemetni deček pade iz netega nad-
stropja. V Senoiti ulici v Zagrebu je iz pe-
tega nadstropja padel na dvorišče osemet-
ni deček Slavko Mihalč in je na mestu
obležal mrtve. Deček se je namreč s svoj-
im bratom Vladimirom igral na strehi: ko
pa je slišal, da ga kliče mati, je hotel s
strehe skočiti na okno stonjšišča, pri tem
pa je padel v globčino 20 metrov.

* K požaru v Senici na Dravskem po-
lju nam pišejo, da je prvo prispelo na kraj
nesreče gasilno društvo iz Zg. Poskave in
ne iz Sp. Poskave, kakor je bilo pomotno
navedeno. Pod vodstvom načelnika trgovca
g. Kapella Mirka so zornjepolskavski ga-
silci takoj z vso vneto stopili v akcijo. Istotako
gre vsem ostalim gasilnim društvom vsa hvala
za poštvalnost.

Vitek stas
povzdigniti in obdržati
na katerikoli mestu tolesa brez dieta, brez
izpravljen, kopeli in dotokovanih zdravilnih
metode s transoskim izdelkom

Embroidanya

Popolnoma izsuzanja poraba. Kropa, kosa, ne
pukla gub. Z lesteja dve vides uspeh.

Lekarna pri Sv. Trojstvu
ZAGREB, ILICA 43.
Kjer lahko dostopate pojasnilo o tem aspektu sred-
stva. Na tisoče priznanj. S:88
Depot za Sarajevo: Apoteka kod 'Orla' Mr. Vranic
Depot za Skopje: Dvorska apoteka Bogojevic
Depot za Osijek: Apoteka Govorkovich

* K hudi nesreči pri gradnji blejske ce-
ste nam poročajo iz Bleda, da ponesreče-
nec ni bil minar, nego delavec. Piše se Vi-
ktor Ptičar in je doma iz Sopotja v savski
banovini. Zgodila se je nesreča celih 14 ur
po razstreljevanju, in sicer mu je padel na
glavo s hriba kos skale, težek 1 kg. Zaradi
udarca je delavec izkubil ravnotežje in pa-
del na tla, kjer je obležal s hudimi notra-
njimi poškodbami. Po zdravniški ugotovitvi
ranta na glavi ni posebno huda. Hrbiten-
ice nima zlomljene. Ponesrečenec je bil
prenešen v skladišče, kjer so mu nudili
prvo pomoč. Obenem je bil takoj poklican
iz Ljubljane reševalni avto, ki je prepeljal
Ptičarja v ljubljansko bolnico.

* Zogoneten samomor. V svojem stano-
vanju v Novem Sadu se je ustrelil banki
svetnik inž. Grgorje Radočkin, načelnik ži-
vnoreskega oddelka banke uprave. Bil je
star šele 36 let. Motiv samomora ni znan.

* V vojaško obrtno šolo v Kruševcu se
sprejme letos 50 gojencev na državne stro-
ške. Sprejmejo se mladeniči v starosti 12
do 15 let, ki so našli državljani in so s
prav dobrim uspehom dovršili osnovno šo-
lo ali kak razred srednje šole z dobrim
uspehom. Natančnejši pogoji so razvidni iz
razpisa v 21. številki »Vojnega listca«. Pro-
šnje naj se do 5. avgusta vlože pod naslo-
vom: Upravniku vojnno-zanatlijske šole
zavoda »Obličevos, Kruševac.

* Kačja nadloga v severni Bosni. Kakor
poročajo iz Bosanskega Broda, se je v se-
verni Bosni pojavilo letos izredno mnogo
kač, ki tvorijo veliko nadlogo za tamka-
šnje prebivalstvo. Te dni je nekaka pastir-
ja iz sela Bankovelo ujedel gad. Pastir je
v groznih mukah podlegel zastrupljenju.

* V gostilne ne smeta. Okrožno sodišče
v Mariboru je preprečevalo delavcu Stefa-
nu Zupančiču, rojenemu 1. 1908, v Hajdo-
šah in tam stanujočemu, zahanjanje v go-
stiline in vinočete za dobo dveh let od 19.
julija letos naprej. Okrajno sodišče v Ptuj-
u je zabranilo obisk gostiln ženi postre-
ške Heleni Bergerjevi, rojeni 1. 1879. v
Dokleah in stanujoči v Ptuj, za dobo
2 let od 19. julija naprej.

* Obledela obleke barva v različnih bar-
vah in plisiru tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

— 60 letnica ravnateljstva moškega učiteljskega. V ožjem krogu je včeraj slavil 60 letnico rojstva ravnatelja ljubljanskega moškega učiteljskega g. Anton Dokler. Jubilar, ki živa med svojimi tovariši splošne simpatije, se je rodil 11. junija 1871. v Višnji vasi pri Celju in se je po končani maturi posvetil filozofskemu študiju. Najprej je bil suplent na gimnaziji v Kranju, kjer si je izbral tudi svojo zakonsko družico, a nato je bil prestavljen v Ljubljano, kjer je kmalu prevzel vodstvo moškega učiteljskega. Jubilar je znan odlični pedagog, ki si je znal s svojim dobrohotnim postopanjem pri dobiti srca mladine. G. Dokler je bil 1. 1928. odlikovan z redom sv. Save IV. razr. v znak priznanja njegovih zaslug na pedagoškem polju. Jubilar je oče splošno priljubljenega kaplana pri sv. Florijanu g. dr. Marjana in zdravnik g. dr. Jožka.

— Lep jubilej tehniške srednje šole. Pred zaključkom šolskega leta 26. t. m. bo tehniška srednja šola v Ljubljani, ki je eden najodličnejših zavodov te vrste v naši državi, proslavila 20 letnico svojega obstoja. S proslavo bo združena tudi razstava.

— Pogreb nadučitelja Benedeka. V sredo popoldne se je vršil izpred splošne bolnice pogreb nenadno preminilega nadučitelja v pokloju g. Josipa Benedeka. Na njegovi zadnji poti je spremljalo pokojnika poleg sorodstva obilno število njegovih prijateljev, znancev in bivših njegovih učencev in učenk. V sprevedu smo opazili med drugimi upravniki svet Učiteljske tiskarne, katerega član je bil pokojnik. Zelo močno je bilo zastopano učitelstvo, posebno upoko-
jeno. Preden so krsto dvignili na voz, mu je zapel pevski zbor »Grafike«. Uslušni nas, gospod, onstran železnice pa: »Človek glej dognanje svoje«. Med sprevedom od bolnice do onstran železnicega mostu mu je igrala žalostnica železničarska godba »Sloga«. Na mrtvaškem vozu je bilo več lepih vencev. Ob odprtem grobu se je posloval po opravičnih molitvah od pokojnika šolski upravitelj v pokloju g. Lovro Perko s kratkim orisom pokojnika kot mo-
ža dela in neupogljivega značaja. Bodi po-
kojniku lahka domača gruda!

— Polaganje temeljnega kamna carinarne. V soboto popoldne bo slovesno polaganje temeljnega kamna glavne carinarne. Slovesnosti se med drugimi udeležita pomočnik finančnega ministra g. Gospodnetič in g. dr. Konrad Šmid, sedaj član glavne kontrole, popri generalni direktor carine. Slednji si je pridobil največ zaslug za to, da se je naposled pričela gradnja moderne carinarne. Generalni direktor državnih železnic inž. Šrepljevič je zadržan in si bo gradbo carinarne

Originalno Nigrocol (Patent št. 5923) olje ali krema za solnjenje in masno Vas obvarujeta solnjenje, po-
temenila kolo in je varstva gladko in čisto. Dobi se v vseh lekarnah in droge-
rijah.

Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prednorna ulica 11. 5.

Za poslado:

Mirim čokolado

ogledal ob poznejši ofrtiki. V temeljni kam-
neni bo vzdana listina s primerljiva besed-
ilom.

— Sokolsko društvo Ljubljana-Siška po-
zivlje članstvo, da se udeleži slovesnosti
polaganja temeljnega kamna za Sokolski
dom, 14. t. m. v slavnostnih krojih. Oni,
ki nimajo kroja, naj pridejo v civilu z zna-
kom. Zbirališče članstva sokolskih društev
in narodnih noš ob pol 10. na telovadišču.
Ob 10. spreved po Podjurski. Černetovi.
Kavčovi, Jernejevi, Medvedovi in Franko-
panski ulici na Celovško cesto in nazaj na
telovadišče, kjer bo ob 11. slovesno pola-
ganje temeljnega kamna. Popoldne ob 16.
velika javna telovadba in nato ljudska ve-
selica. Narodno žentstvo se prosi, da se
udeleži slavnosti v narodnih nošah. Gg.
hišni nosetniki v Šiški se prošijo, da
okrase svoje hiše z zastavami — posebno
oni, ki imajo svoje hiše v ulicah kjer bo
šel spreved. Prireditve bo le ob lepem vre-
menu, v primeru dežja pa se preloži na
poznejši čas.

— Družabni izlet »Soče« se bo vršil v
nedeljo, kakor že javljeno, v Tomačevu k
rojaku Gorjancu (pri Kovaču). ki nas bo
postregel z izvrstno pijačo in dobrih jedi-
li. Zbirališče točno ob 13. na križišču Lin-
hartove in Dunajske ceste. Udeležba naj
bo polnoštevila. Pridite vsi! Kdor pa se
ne more udeležiti izleta, naj poseti sokol-
ski prireditve v Šiški. — Prireditveni od-
sek »Sočec«.

Povrtnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri trdka J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova c. 12.

— »Viljica z Montmartra« z go. Ribič-
čevu v naslovni partiji se uprizarji v soboto.
Ninon poje g. Poličeva, slikarja Raou-
la izmenoma gg. Gostič in Ivelja, kompo-
nista Hervea, izmenoma gg. Drenovec in
Peček, Henria g. Janko. Piskačka, sodnega
eksekutorja, igra g. Povhe, ministra g. Zu-
pan, dalje sodelujejo gg. Mohorič, Simon-
čič, Jelinkar, Bekš, Magolič, baletni zbor
in drugi. Dirigent g. Neifatt, režiser g.
Povhe. Piese je našel g. Golovin. De-
loma novi kostumi so napravljeni v gleda-
liškem ateljeju pod vodstvom g. Polaka.
Predstava je izven abonmana.

— Iz koncertnega življenja. Pevski zbor
Glasbene Matice ima drevi ob 20. vajo
vsega zbora. — V ponedeljek 22. t. m. bo
koncertinal v Filharmonični dvorani moški
zbor ECHO iz Krakovega. Zbor, ki je
eden najboljših poljskih, je bil ustanovljen
oktobra 1919. Vodi ga od začetka poljski
skladatelj Boleslav Walek-Walewski, ki
uživa v svoji domovini kot glasbenik velik
sloves. Najboljši sloves uživa pa tudi nje-
gov zbor, ki si je pridobil na tekmovanjih
že več prvih nagrad, med drugim tudi pr-
vo mesto na internacionalnem turnirju v
Amsterdamu 1923. K nam bo prinesel zbor
poljsko-narodno in umetno pesem ter jo
podal v dovršen interpretaciji. Vstopnice
bodo od ponedeljka dalje v prodaji v
Matični knjižarni. — II. produkcija gojencev
šole Glasbene Matice bo jutri ob 16. v Fil-
harmonični dvorani. Nastopi cela vrsta go-
jencev klavirske in violinskega oddelka,
dalje oddelka za čelo in za mladinski zbor,
ki nam zopet po eno Adamičev, Premrolov
in Dvořakovo pesem. Na produkcijo vabi-
mo v prvi vrsti starše gojencev in vse pri-
jatelje Glasbene Matice.

— Ljubljanski Sokol opozarja, da bo
odhod v Žiri v nedeljo 14. t. m. točno ob
7. zjutraj izpred Narodnega doma. Bratje
naj pridejo po možnosti v svečanih krojih.
Ostalo članstvo, ki se ne udeleži izleta, se
poziva, da istega dne ob 10. prisostvuje
v krojih proslavi polaganja temeljnega kam-
na Sokolskega doma v Šiški. popoldne pa
javnih telovadb Sokola v Šiški.

— Ljubljanski Sokol opozarja, da spre-
jema prijave za sokolski izlet v Splitu v
svoji društveni pisarni do 16. t. m. Zniža-
na vožnja je veljavna od 10. t. m. do 7. ju-
lila. Za vožnjo po železnicah je odobren
75 odst. po morju pa 50 odst. ponust. Vsek
udeleženec se mora vrnati po isti poti,
po kateri se je pripeljal v Split. Bratje in
sestre, udeležite se zleta v čim večjem
številu!

— Izprememba imena. Za izpremembo
imena je pri mestnem magistratu po svo-
jem varuhu Alojziju Sušniku zaprosil Sta-
nislav Fran Alojziju Brusi (tudi Brusi) ro-
jen 8. novembra 1925. v Zagrebu. Zaprošil
je, da se njegovo sedanje ime spremeni v
Sušnik.

POZOR!
PLESNI VEČERI
s plesnimi atrakcijami se nadaljujejo v
PARK HOTELU »TIVOLJE«. — Cene nizke.
Spored prvovrsten. — Se priporoča
8284
Slavko Dolničar

— Rekord na sodišču. Sodnik poedinec
deželnega sodišča g. dr. Ernest Kobe je v
sredo in včeraj dosegel pravcati rekord
razprav. V sredo je absolviral 20, a včeraj
18 razprav, ki so se po večini nanašale na
žaljenje časti.

— Občni zbor Slovenske Matice bo v
društveni posvetovalnici v hiši Slovenske
Matice na Kongresnem trgu št. 7, 26. t. m.
ob 20. Občnega zbora se morejo udeležiti
častni člani, pokrovitelji, ustanovniki in
društveniki.

— Izredni občni zbor osrednjega dru-
štva SPD bo v petek 26. junija ob 20. v
Ljubljani v salonu restavracije »Pri Levcu
na Gospodetski cesti. Dnevni red: volitev
delegatov za skupščino SPD odnosno po-
oblastitev osrednjega odbora za njih ime-
novanje.

— Slovensko zdravniško društvo ima
danes ob 18. v ženski bolnici znanstveni
sestanek. Predava g. dr. Kallay O granul-
matoznem obolenju in kirurškem lečenju.
— Nigilenska razstava v paviljonu L
na ljubljanskem velesejmu bo do preklica
odprta še vsako nedeljo in praznik, da se
omogoči obisk vsem, ki doslej niso imeli
prilike ali ki žele bolj v miru premotriti
njeno zanimivo in bogato vsebino. Za čas
velesaja je bila odredmet splošne pažnje.

— Peka mesa brez masla. Okusno in
lahko prebavljivo je meso, ki se peče v
plinskem pečnjaku. Dokaz o tem bo dori-
nela ljubljanskim gospodinjam že dobro
znana gđ. Erika Pergova z Dunaja danes
popoldne ob 16. v šentjakovski šoli. Vstop
prost. — Mestna plinarna.

— V izložbi trdke Julij Kleim v Wol-
fovi ulici je razstavljen portret primarja
dr. Vinka Gregoriča, bivšega predsednika
Mestne hranilnice, delo akademskega sli-
karja Milana Klemenčiča.

— Hiše popravljajo. Že v zgodnji po-
mladi so pričeli ljubljanski gospodarji po-
pravljati hiše in so se mnogi odločili, da
hiše popolnoma »preoblečejo«. to se pravi,
da jih preplekajo. V mestu se sedaj že
prav redko opazi večja hiša, ki bi bila res
zanemarljena. V zadnjih dneh so pričeli s
preplekanjem dveh hiš na Dunajski cesti
nasproti Gospodarske zveze. Na Aleksan-
drovi cesti pa so pričeli včeraj prepleka-
vati lepo Mayerjevo hišo. Na Napoleono-
vem trgu stoji zidarski oder ob dvonad-
stropni Kotnikovi hiši, kjer bodo v pod-
strešnem stanovanju povečali okna. Tudi v
predmestjih, Šiški, Rožni dolini in Vodmatu
hite s preplekanjem hiš.

— Dela na Ljubljani. Regulacijska de-
la na Ljubljani je počasi napredujejo,
ker je treba vse preveč čisti strugo in
kopati globoko v ilovnato dno, da zamorejo
postavljati oporne betonske zidove. Oporni
zid je napravljen na bregu zaenkrat do
Šentjakobskega mostu, llovico spravljajo
zdaj s pomočjo posebnega stroja na breg
zadaj za oporni zid. Od mostu proti izli-
vu Gradaščice v Ljubljano, na Krakov-
skem nasipu so zgrajeni doslej štirje deli
opornih betonskih zidov. Tovorni avto do-
važja cement, gramoz in kamnje.

— Zastrupljenje rib v Gradaščici. Pred-
snočnim se je pripetil v Trnovem zopet
primer zastrupljenja rib v Gradaščici. Nek-
do je spustil tamkaj v vodo živo apno, za-
rad česar so ribe postale mahoma omote-
ne in ni trajalo dolgo, ko so zaplavale na
hrbtih na površju vode v smeri proti Lju-
bljani. V strugo Gradaščice je seveda ta-
ko zabrdilo več otrok, ki so pomateli na
suho in nato zopet nazaj na stobine rib,
med katerimi so bili tudi prav lepi eksem-
plari. O zadevi je uvedena preiskava in
bo imel povzročitelj precel stitnosti pri ob-
lasti.

— Tramvajске nezdgo. Čeprav funkci-
onirajo po novem tramvajski promet vse-
skozni solidno, nastajajo sedaj spocetka tu
pa tam male motnje in je prišlo v zadnjih
dneh tudi do par manjših nezdgo. Na Ce-
lovski cesti pred hišo 78, se je novi tra-
mvajski voz zaletel v vozček Mihe Koklja.
Konj se je splesil tik pred tramvajem in
obstal z vozom baš na progi. Pri karambo-
li je bil tramvaj nekoliko poškodovan, za-
radi sunka pa je padel tudi konj in se pre-
cej pobil

star ribič, je potegnil trnek iz vode, na svoje veliko začudenje pa je spoznal, da ni ujel ribe, ampak kačo kobra. Kača je bila težka nad 3 kg.

a—Pevski zbor Glasbene Matice ima nocoj ob 20. uro redni občni zbor.

a—Revizija procesa zaradi Kanclerjevega umora. V zvezi z izpovedmi morila Mohorka v zadevi umora kmata Kanclerja na Sobru sta bila, kakor smo že svoji čas poročali, aretirana ponovno Kovač Anton, brat na 14 let obsojenega Rudolfa Kovača in pa Friderik Klančnik, proti kateremu je bilo svoj čas postopanje ustavljeno. Državni tožilec je zahteval obnovo procesa zaradi Kanclerjevega umora s pritegnitvijo Klančnika in Antona Kovača. Včeraj dopoldne se je vršila pred senatom zadevna razprava o dopustitvi obnove. Ker je med tem Mohorko svojo izpoved glede Antona Kovača umaknil, se je senat izrekel proti dopustitvi obnove procesa proti Klančniku. Anton Kovač pa ostane še v naprej v preiskovalnem zaporu, ker ga Mohorko obremenjuje, da mu je posodil kolo za roparski pohod v St. Lovrenc na Pohorju.

a—Nezgod. S kolesa je padel 27-letni gostilničar Ivan Rojko in se močno poobil. —Konj je udaril v obraz v šikolah pri Pragerskem 6-letnega sinčka posestnika Janeza Pirnata. Poškodbe so zelo težke narave. —Pri navijanju avtomobila na Vodnikovem trgu je pogrnjena ročka odletela 19-letnemu mehaniku Tugomiru Ružiču v obraz in ga znatno poškodovala. Vse omenjene so morali prepeljati v bolnico.

a—Tovarniška nesreča. V znani kartonalni tovarni Lučiča in druga v Mlinski ulici je 17-letna pomočnica delavca Olga Rozman prišla tako nesrečno z desno roko v stroj, da ji je zdrobilo tri prste. Ponesrečenko so prepeljali z rešilnim avtomobilom v bolnišnico.

a—Nezgod. Pri delu. Pri stavbi banovske hranišnice v Slovenski ulici, ki so jo pričeli naglo graditi, je včeraj proti večeru zašel 50 letni delavec Brus Rudolf tako nesrečno med steno in neko vozilo, da mu je zmečkalo desno roko. Prepeljali so ga z rešilnim avtomobilom v bolnico. —Snoči okrog 22. pa je 20 letni književnik Anton Veras cepil na domu na Ruški cesti tako nesrečno drva, da mu je priletela velika grča v glavo ter ga tako ranila, da je moral reševalni oddelk posredovati.

a—Kinopredstave. Grajski kino: Od sobote dalje 100% nemška govoreča in zvočna filmska opereta »Plavalci slavčice«. Union-kino: Do vključno ponedeljka 15. t. m. 100% nemška govoreča in zvočna

filmska drama »Noč na Bosporu«.

Iz Celja

a—Okoliški občinski svet bo imel sejo, ki bi se morala vršiti preteklo soboto, v nedeljo 14. t. m. ob 8. zjutraj v občinski posvetovalnici na Bregu.

a—Uradni dan Sreškega gremija trgovcev v Celju za člane trgovce v rogaškem sodnem okraju bo v ponedeljek 15. t. m. v Rogatu v posebni sobi kavarne g. Spornar od 9. do 12. ure.

a—Boljši časi se obetajo prebivalcem Zavodne in Gaberje. V ponedeljek zjutraj se bo vršil pri Westnovi tovarni v Gaberju komisijski ogled, ki ga je odredila v svrhu proučitve naprave moderne in primerne čistilne naprave kr. banska uprava v Ljubljani. Tako smemo vendarle upati, da bo enkrat konec groznega smrada, ki je zastrupljal vso okolico Voglajne in spodnjega toka Savinje.

a—Razstava risarskih in ročnih del na realni gimnaziji je odprta samo danes, na kar se vsi opozarjajo, da si razstavo ogledajo.

a—Ribarsko društvo v Celju ima danes 12. t. m. ob 8. zvečer v gostilniških prostorih hotela »Hubertus« svoj redni letni občni zbor.

a—Mestni avtobus bo prišel z redno vožnjo v Logarsko dolino na željo izletnikov že v soboto z odhodom iz Celja ob 16.15.

a—Izlet na Brezje—Bled. Izletniški vlak stoji v Ljubljani 12 minut, kjer bo »OLJKA« zapela nekaj pesmi. Na Brezju bo ob 8. uri pridiga, v nedeljo zjutraj ob pol 6. uri pridiga in sv. maša, med katero poje »Oljka«. Z Brezja bo odhod ob pol 9. Na Bledu bo ob 16. v Zdraviliškem domu pevski koncert, ob 19. večerica na blejskem otoku, ob pol 21. odhod v Celje.

a—Invalidska trafik. Krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov je postavil v Aškerčevi ulici lesen paviljonček za trafik. Osebe, zaščitene z invalidskim zakonom, ki imajo stanovanje v Celju ali v bližini, naj pošljejo prošnje navedenemu odboru najpozneje do 25. junija. V prošnji je treba navesti, če razpolaga prosilec z obratnim kapitalom 10.000 Din, če ima kavgijo ali zagotovljene poroke.

a—Mestni kino bo predvajal drevi ob pol 21. krasno zvočno opereto »Liubavna parada«.

Iz Kranja

a—V kavarni Narodni dom igra vsak večer ciganska godba Baranya. Prvi koncert bo jutri v soboto.

GOSPODARSTVO

Obrtništvo in sistem zbornic

Za nedeljo je Zveza obrtnih združenj v Ljubljani sklicala izredni občni zbor z izključnim namenom, da zavzame stališče v sporu glede skupnih ali ločenih zbornic, ki je bil po nekaterih posameznih zanešen med slovensko obrtništvo. Da je med slovenskimi obrtniki sploh prišlo do tega spora, ni baš razveseljivo dejstvo, spriču uvidevnosti in predramnosti, ki so jo naši obrtniki dolej kazali navzlic zapeljivim obljubam in frazom tovarišev od juga, kjer je bilo zaradi neprimerno slabše stanovske organizacije obrtnikov lažje pridobiti voditelje obrtništva za ločene zbornice.

Napačno razumevanje pravih potreb gospodarstva, je posebno v povojnih časih prineslo že mnogo zla in nepopravljive škoda. Današnja gospodarska kriza je v veliki meri posledica pomanjkanja gospodarske solidarnosti. Zaradi strankarskih ozirov se vlade evropskih držav vdajajo zahtevam, ki jih stavljajo kmetije, industrija, obrtniki in trgovci v svrhu zaštite, čeprav je jasno, da gre za zaščitni ukrepi, izdani za eno panogo, v škodo drugim panogam. Če daš kmetu carinsko zaščito, oškoduješ zaradi podražitve življenjskih potrebščin industrijo, če pa industrijo zaščitiš, oškoduješ kmeti in ostale stanove, kar izziva nove zahteve in nove zaščitne ukrepe brez konca, dokler se ne pojavijo posledice v zastoju gospodarskega poslovanja. Pomanjkanju gospodarske solidarnosti je pripisati, da evropske agrarne države tonejo v žito in drugih kmetijskih pridelkih, ki jih ne morejo prodati in zato tudi same ne morejo kupovati; v industrijskih državah pa gladujejo milijoni industrijskega delavstva, propadajo podjetja, ker ni kupcev za industrijske izdelke.

Mnogo bolj kakor med državami pa je potrebna skupnost vseh gospodarskih panog v okviru posameznih narodnih gospodarstev, kajti le v izključnem zasledovanju skupnih interesov je mogoče najti pravo podlago za ono gospodarsko politiko, ki more prinesiti maksimum koristi za celoto in s tem tudi za posameznika. Od pravilne osnovne gospodarske in trgovinske politike je razvoj in napredek obrtništva v neprimerno večji meri odvisen, kakor pa od reševanja podrobnih stanovskih vprašanj. Šumarstvo in druge težave, ki jih obrtniki neposredno občutijo, odpadejo avtomatično, če se gospodarstvo v celoti ugodno razvija. Za skupno razpravljanje o temeljnih in navedenih vprašanjih gospodarske politike je potreben skupni forum pripadnikov vseh gospodarskih panog. Povsem jasno je torej, da je treba naše skune zbornice še okrepiti in dopolniti, nikakor pa ne slabiti in razdejevati. V interesu gospodarske skupnosti bi moralo biti prav za prav tudi kmetištvo zastopano v skupni gospodarski zbornici, kakor je to že izvedeno v Italiji. Ta misel ni nova in so že pred leti o njej razpravljali naši gospodarski voditelji. V moderni zakonodaji glede ustroja zbornic gre ideja skupnosti gospodarskih interesov že tako daleč, da se od članov v zakonu samem zahteva, da morajo v svojem delovanju zastopati edino skupne gospodarske interese in da nikoli stanovski oziroma ne smejo igrati vloge. Od takega naziranja smo mi žal še daleč. V Češkoslovaški je bil baš letos predložen nov zakon o zbornicah, in sicer na strogi podlagi skupnosti; nikomur, najmanj pa obrtnikom, ni padlo na um, zahtevati ločene zbornice. V Avstriji, Madžarski in tudi na Poljskem poznajo le sistem skupnih zbornic in nikjer ni opažati nikakega gibanja za ločitev.

Ce nekateri obrtniški voditelji v Beogradu delajo propagando za to, da se sistem ločenih zbornic, ki ga poznamo samo v Beogradu, razširi na vso ostalo državo, potem jim tega ne moremo toliko zameriti, ker ti gospodje iz prakse ne morejo poznati ugodnosti dvotirnega ustroja organizacije gospodarskih interesov (v prisilnih stanovskih organizacijah in v zbornicah), čeprav morda ni baš primerno, da oni prinašajo k nam akcijo za ločene zbornice istočasno z ustanovitvijo podružnice državne Obrtne

banke. Da naši posamezni obrtniki ne bi to istočasnost morda napačno tolmačili, moramo odločno poudariti, da v okviru državne Obrtne banke ni nikakega mesta za razpravljanje o vprašanju sistema zbornic in da pripadnost k enemu ali drugemu naziranju ne vpliva in ne more vplivati na dajanje kreditov ali na pridobitev kakršnihkoli funkcij v tem zavodu. Ker si naši obrtniki v tem niso povsem na jasnem, bi bilo potrebno, da funkcijonarji banke to izrecno naglasijo.

V agitaciji za ločitev obrtnih zbornic navajajo kot edini primer za take zbornice Nemčijo, kjer obstajajo deloma rokodelske (ne obrtne) zbornice, v katerih pa niso vključeni večji obrtniki. Vendar pa se tu di v Nemčiji že dolgo časa opaža stremiljenje za tem, da se te rokodelske zbornice priključijo ostalim trgovsko-industrijskim zbornicam. Rokodelske zbornice v Nemčiji so nekake vrhovne organizacije krajevnih prisilnih obrtnih združenj (Zwangsinnungen). Nekaj podobnega kakor imajo Nemci v rokodelskih zbornicah imamo prav za prav tudi mi v Zvezi obrtnih združenj, ki je tudi vrhovna organizacija prisilnih obrtnih združenj. Seveda ni ovire, da se funkcije takih zvez v naši državi še razširijo. Načrt obrtnega zakona, ki je pravkar v razpravi pred vrhovnim zakonodajnim svetom, predvideva vsilne obrtne zadruge (udruženja) za vso državo in če se izvede še prisilna organizacija teh združenj v banovinskih zvezah, dobi obrtniški stan v resnici potrebno vsedržavno organizacijo, ki se lahko še iz popolni s centralo vseh banovinskih zvez v Beogradu. Na ta način bi naše obrtništvo dobilo čvrsto organizirano zastopstvo svojih interesov, preko katerega bi lahko dajalo dovolj poudarka svojim specialnim zahtevam. Če je taka stanovska organizacija, ki jo Slovenci že imamo (tako za obrt, kakor tudi za trgovino) že v zakonu predvidena, zakaj potem odklanjati sodelovanje v skupnih zbornicah, saj daje vendar ta sistem obrtništvo dvojno zaščito interesov in mu tudi zastopstvo v dveh korporacijah, v stanovski in skupni gospodarski. Če se pa ustanovijo ločene zbornice, potem bo obrtniški stan našel zaščito samo v tej eni korporaciji, kajti posebne zveze obrtnih združenj bi postale nepotrebne. Jasno je, da bo vsaka zahteva v korist obrtništva, ki bi jo stavila tako vrhovna stanovska organizacija kakor tudi skupna zbornica, brez dvoma našla pri merodajnih oblastvih mnogo več razumevanja, kakor pa če to zahtevo postavijo samo obrtna zbornica. Če pa je v kakem vprašanju potreben kom-

promis med posameznimi gospodarskimi panogami, potem je bolje, da pride do tega kompromisa v okviru skupnih zbornic, nego da ga predpiše in izvede oblast. Dvojnost zastopstva obrtniških interesov je neobhodno potrebna. Slovenija je zaokrajena gospodarska enota, ki ima svoje posebne gospodarske potrebe in za to mora imeti močno in samostojno gospodarsko zbornico. V stanovskih zahtevah posameznih gospodarskih panog ni toliko razlik in je stanovsko zastopstvo zaradi tega lahko bolj centralistično urejeno; s centralnim stanovskim predstavništvom posameznih gospodarskih panog pa tudi stanovske težnje lahko pridejo v dovoljni meri do veljave.

Agitacija in dokazovanje, da je sreča obrtništva samo v osebnih obrtnih zbornicah, je brez stvarne podlage, in to ne samo za naše razmere, temveč spriču predvidene razširjenosti prisilnih stanovskih organizacij na vso državo tudi za srbijanske razmere. Ne glede na gori navedene okoliščine, ki dovolj jasno dokazujejo neupravičenost zahteve po ločenih obrtnih zbornicah, moramo navesti še nekaj momentov, ki kažejo kako posluje že obstoječa posebna obrtna zbornica v Beogradu in kaj stori za obrtništvo. Znanstvena zbornica v Beogradu je v teku svojega 12 letnega povojnega poslovanja, ki ga hočejo agitatorji predstaviti našemu obrtništvu kot nekaj ideal, porabila za dobrodelne in pospeševalne svrhe vsega nekaj nad 400.000 Din za 4 in pol krat tako veliko področje, kakor je področje ljubljanske zbornice. Teh 400.000 Din. ki jih je žrtvovala Znanstvena komora v Beogradu, kakor rečeno v dvajsetih letih, predstavljajo dobro polovico onega znaka, ki ga je dala za te svrhe ljubljanska skupna zbornica samo v preteklem letu. Inčutuje za pospeševanje obrti, kakršna je bila pred leti ustanovljena pri ljubljanski zbornici, beogradska Znanstvena komora še nima, čeprav bi bila tam še mnogo bolj potrebna, kakor pri nas. 95 odst. vseh izdatkov Znanstvene komore v Beogradu odpade na upravne stroške. V bodoče pa se bo položaj te zbornice — če ostane — še poslabšal, kajti nekakega dvoma ni, da bo v novem obrtnem zakonu ukinjena določba starega srbijanskega obrtnega zakona, ki daje Znanstvi komori tudi funkcije obrtne oblasti prve stopnje.

Take funkcije zbornice ne poznamo nikjer in tudi med srbijanskimi obrtniki ni nikogar, ki bi zagovarjal, da se ta funkcija obdrži, ne glede na to, da se morajo danes obrtniki iz Južne Srbije voziti 300 do 500 km daleč, preden pridejo do sedeža svoje obrtne oblasti, ki ima tudi pravico izdajati obrtne liste. Iz te funkcije pa črpa beogradska Znanstvena komora v zvezi s predpisanimi takсами največji del svojih dohodkov. Kakšno zbornico bi došli naši obrtniki, ki razvidno že iz dejstva, da so lani znašale doklade, ki so jih plačali obrtniki brez gostilničarjev ljubljanski zbornici skoraj 736.000 Din, dočim je zbornica za TOI skoro isto vsto izdala v tem letu samo za pospeševanje obrtništva in za ustanove, ki so v zvezi z obrtništvom. Slovenski obrtniki imajo od skupne zbornice dejansko mnogo več koristi, kakor pa zanjo žrtvujejo, kar pa je povsem v redu, ker so vse gospodarske panoge interesirane na tem, da se obrtništvo razvije in da napreduje zlasti v strokovnem pogledu. Naši obrtniki bi bili, če se ustanovi posebna obrtna zbornica mnogo na slabšem, ker ločena obrtna zbornica iz daleka ne bi mogla žrtvovati toliko za pospeševanje obrtništva kakor žrtvuje v ta namen zbornica in ker bi izgubili vplivno in ugledno zaščitnico, kakršna je danes zbornica za TOI.

Ker vsak odtok v zbornici avtonomno odloča o vseh specialnih vprašanjih svoje panoge, zato do kakih nepremostljivih nasprotij med posameznimi panogami, ki bi dajala resen povod za odtok, v naši Zbornici za TOI doslej še nikoli ni prišlo, niti se ni dogodilo, da bi interesi kakakega odtoka v nasprotju z interesi drugih odtokov prišli do izraza kot ločeno mnenje. Če je prišlo v zadnjih letih do prepričev, potem so ti nastali le zaradi odgovarjanja sestave obrtnega in trgovskega odtoka. Zdravo sodelovanje pa je ustvarilo tej instituciji tudi oni ugled, ki ga povsod uživa in za kar jo zavajajo mnoge druge institucije. Ta uspeh pa je tudi nemala zasluga uradnega aparata, kakršnega ne bo mogla vzdrževati nobena ločena zbornica. Če razbijemo zbornice, bomo dobili sicer mnogo predsednikov in generalnih tajnikov (kar igra ponekod precejšnjo vlogo), zbornice pa bodo padle na nivo brezposelnih obrtniških, trgovskih ali pa industrijskih organizacij, kar bo vodilo do ustanovitve centralnih zbornic, ki si bodo med seboj nasprotovale in kjer naše lokalne potrebe ne bodo našle odmeva. V pomanjkanju neposrednih stikov pa bodo naraščajoča nasprotstva med posameznimi gospodarskimi panogami le ovirala ali onemogočila koristno delo za skupno gospodarstvo.

F. S.

== Načrt zakona o Narodni banki. Upravni odbor Narodne banke se je sestel v sredo v Beogradu, da prouči načrt novega zakona o Narodni banki, ki ga je vlada predložila banki v zvezi z zakonsko stabilizacijo dinarja. O načrtu je upravni odbor razpravljal ves dan. Kakor znano,

se vrši v nedeljo izredni občni zbor Narodne banke, ki mu bo predložen v odobritev novi zakon skupno z novimi statuti.

== Konkurz je razglašen o imovini poravnalne dolžnice Vodlakove Lize, trgovke na Polze, po pravomocni ustavitvi poravnalne postopanja (prvi zbor upnikov pri okr. sodišču v Celju 27. t. m.) oglašitveni rok do 20. julija, ugotovitveni narok 3. avgusta.

== Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 15.000 kg okroglega železa za betoniranje, 500 komadov raznih pil, raznega orodja in 1 železnega rezervoarja; do 18. t. m. glede dobave 100 kg rozin, 2000 kg korus, 300 kg testenin, 20.000 kg pšenične moke in 2000 kg svinjske masti; do 22. t. m. pa glede dobave 90.000 kg portlandcmenta.

Bozbe

11. junija.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji. Tečaj deviz so ostali skoro nespremenjeni.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda trgovala le za december po 413 — 413,5. Od ostalih državnih vrednot je imelo promet 8% Blairovo posojilo po 90,5, 7% po 81 in 6% begluške obveznice po 65. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki v Prašedionu po 900 — 900, v Jugobanki po 67 — 67,5, v Union banki po 167 in v Obrtni po 36. Od industrijskih delnic je Trboveljska nekoliko popustila in se je trgovala po 230 — 235; zaključki pa so bili zabeleženi še v Dubrovniku po 330, v Sečuranu po 240 in 255, v Dravi po 235 in v Slavsku po 25.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 22.745, Berlin 13.415, Bruselj 7.875, Budimpešta 8.8767, Curih 1095,3—1098,3 (1096,5), Dunaj 793,14 — 796 (794,64), London 274,57 — 275,37 (274,97), Newyork 56,31 — 56,51 (56,41), Pariz 221,28, Praga 167,43, Trst 295,77.

Zagreb. Amsterdam 22.795 — 22.855, Dunaj 793,14 — 796,14, Berlin 13,4 — 13,43, Bruselj 787,5, Budimpešta 986,17 — 987,17, London 274,57 — 275,37, Milan 294,8—296,8, Newyork 56,31 — 56,51, Pariz 221,28, Praga 167,03 — 167,88, Curih 1095,3 do 1098,3.

Curih. Zagreb 9.1175, Pariz 20.175, London 25.0625, Newyork 515,2, Bruselj 71.775, Milan 26,96, Madrid 25,5, Amsterdam 207,825, Berlin 122,275, Dunaj 72,48, Sofija 3,755, Praga 125,65, Varšava 57,8, Budimpešta 90,05, Bukarešta 3,0675.

Effeti.

Ljubljana. 8% Blair 91 bl., 7% Blair 81 bl., Celjska 150 den., Ljubljanska kreditna 130 den., Prašedion 950 den., Kreditni zavod 195 den., Vevče 120 den., Ruše 200 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 410,5 — 412, za avgust 412 do 412,5, za december 412,5 — 413, investicijsko 85,5 — 86,25, agrarne 48 den., 8% Blair 90,25 — 91, 7% Blair 80,625 — 81, 7% Drž. hipotek. banka 81 — 82,5; bančne vrednote: Prašedion 950 — 960, Union 167 — 170, Jug 67,5 — 68,5, Narodna 6500 den., Obrtna 36 — 37, Srpska 191 den., Zemljanska 120 — 128; industrijske vrednote: Narodna žumska 119 — 122, Slavski 25 do 30, Slavonija 200 den., Danica 70 — 75, Drava 235 — 236, Sečurana 245 — 246, Brod vagon 62 bl., Vevče 120 den., Dubrovačka 325 — 327,5, Trbovlje 232 — 238.

Beograd. Investicijsko 86,5, 86, 86,25 za zaključek, Vojna škoda 411,5, 411,25, 411 zaklj., za junij 412 zaklj., za oktober 415 zaklj., 7% Blair 81 zaklj., 8% Blair 90 zaklj., 6% begluške 65,5, 65,75 zaklj.

Blagovna tržišča

LES

+ Ljubljanska borza (11. t. m.) Tendence za les mlačna. Zaključkov ni bilo. Povpravanje je za 1 vag. hraslovih tavolev (neobrobjenih, od 2 m dolžine navzgor), za vrhov les za izdelavo lopat in mecesnov les za izdelavo držal za krampe, za parjeno bukovino (v debelini 100—110 cm) in za 30 ti-soh kg jesenovih ključikov (od 15 cm srednjega premera navzgor, od 1 m dolžine navzgor).

ŽITO

+ Ljubljanska borza (11. t. m.) Tendence za žito stalna. Zaključkov ni bilo. — Nudi se (foc slov. postaja, mlevska vozniha, plačljivo v 30 dneh): pšenica: polska, 80 kg po 267,50—270, srbohranska, 80 kg po 265—267,50, okolica Subotica, 79,80 po 262,50—265, okolica Sombor, 79 kg po 262,50—265, baranjska, 79 kg po 242,50—245; korusa: baška, rešetana po 155—157,5 (pri navadni voznihi po 160—162,5); oves: baranjski po 225 — 230; moka: banaška 300 po 875 — 380, baška 300 po 360 — 365. — Novosadska blagovna borza (11. t. m.) Tendence mirna. Promet: 16 vagonov pšenice, 13 vagonov korus, 4 vagoni moke in 2 vagona otrobov. Pšenica: srednjebaška, 79,80 kg 177,5 — 182,5; baška, okolica Novi Sad, 79,80 kg 175 — 180; okolica Sombor, 79,80 kg 162,5 — 167,5; baška polska 79,80 kg 185 — 190; gornjebaška, 79,80 kg 180 — 185; gornjebanaska, 79,80 kg 185 do 190; južnobanaska, 78 kg 160 — 165; okolica Indija, 78 kg 165—170. Ječmen: baški in sremski, 63,74 kg 115—120. Oves baški, sremski in slavonski 150—155. Korusa: baška, Dunav, Sava 102—104; okolica Sombor 103—104. Moka: baška 300 po 260—280, 200 po 250—260; 500 po 240—250; 300 po 225—230; 200 po 210—220. — Otrobi: baški, sremski in banatski 105—110.

225—230; 300 po 120—130. — Otrobi: baški, sremski in banatski 105—110.

+ Budimpeštanska termiška borza (11. t. m.) Tendence stalna, promet miren. Pšenica: za junij 14,54 — 14,55 (14,50); korusa: za junij 13,88 — 13,89 (13,90), za avgust 13,92 — 13,98 (14,00), za maj 1932 11,77 do 11,78 (11,80), tranzitna za junij — (10,90).

Sport

Hašk : Ilirija

Nadaljevanje državnega prvenstva.

Z gostovanjem oficijelnega prvaka Zagreba Hrvatskega akademskega sportnega kluba se nadaljuje v nedeljo pri nas tekmovanje za državno prvenstvo. Hašk je že aviziral svoj prihod v Ljubljano, in sicer prispe v soboto z večernim vlakom pod vodstvom trenerja Koželuha kompletna prva garnitura z vsemi svojimi reprezentativci: Hitecem, srednjim napadalcem državnega teama, levo zvezo Leincrom, desnim krilom Miko Babičem, halfovom Kunstom in Agičem in branilecem Slavkom. Vodstvo tekme je poveril savez splitskemu sodniku Nedoklanu, ki je ljubljanski publiku v najboljšem spominu iz znamenitega finala Beograd : Zagreb za kraljev pokal. Savezni delegat bo podpredsednik JNS g. Golmajer. Pričetek tekme je določen ob 17.30.

Predtekmi bosta dve. Ob 15. nastopi provincijalni prvak SK Elan iz Novega mesta proti kombinirani rezervi Ilirije in ob 16.15 odigrata prijateljsko tekmo juniorska teama Haška in Ilirije. Na juniorsko tekmo naj izrecno opozorimo že danes, ker obeta poseben sportni užitek. Haškovi juniorji so tehnično na izredni višini in daleč pred ostalimi juniorskimi in rezervnimi garniturami zagrebških klubov, pa tudi Ilirija ima izvrstne team juniorjev, ki utegne biti zagrebškim tovarišem popolnoma enakovredni nasprotniki.

Vstopnina bo za vse tri tekme svede skupna. Sicer veljajo za tekme običajni predpisi JNS. Poslovale bodo zopet štiri blaginje: na strani glavnega vladarja dva za navadna stojišča in ena za tribunske in navadne sedeže, dočim bo vhod za nižnje karte za vojaše in deco ter proste vstopnice za aktivne člane nogometne sekcije Ilirije in za ostale določene upravičence pri malem vrodu pri gaderobi ob Celovski cesti. Blaginje bodo otvorene ob 15. nastop rediteljske in blaginjske službe je določen ob 14.30.

Službene objave LNP

(S seje p. o. dne 10. junija 1931.)

Verificirajo se s pravom nastopa dne 20. junija za ZSK Hermes: Lozar Edvard; za SK Atletik, Celje: Hribernik Josip, Hirschboeck Josip, s pravom nastopa dne 20. junija za mednarodne, dne 10. septembra za prijateljske in 10. decembra za prvenstvene se verificirajo za SK Atletik, Celje: Orel Franjo, Zlender Matevž. — Pozivata se SK Ptuj in SK Olimp, Celje, da javita do prihodnje seje eventualne za drške proti verifikaciji igr. Boox Hans in Kotzbeck Rudolf za drug klub. — Tajnik II

Iz Odbora za delegiranje sodnikov. Poverjeni so za vodstvo tekem: V Ljubljani dne 14. t. m. Ilirija kmb. : Elan, igrišče Ilirije ob 15. g. Skalar, Ilirija jun. : Hašk jun. igr. Ilirije ob 16.15 g. Vidic. Stranski sodniki za prv. tekmo Hašk : Ilirija ob 17.30 g. Ahčan in Jordan. Igrišče SK Ilirije. V Trbovljah za prv. tekmo SK Trbovlje : Atletik ob 17. g. Cimperman.

Seja k. o. LNP. bo v petek 12. t. m. ob 18.30 v Delavski zbornici. Na isto se vabijo ob 19. naslednji: Trček Ivan (SK Korotan), Skrajnar Josip (ZSK Hermes), Rihar Ivan (SK Ilirija). — Tajnik II.

Državno lahkotletsko prvenstvo moštev. V zadnjih dveh številkah smo objavili posamezne rezultate, ki so se dosegli na lahkotletskem mitingu za prvenstvo države v Ljubljani. Isti dan se je vršal ta miting tudi v Zagrebu. Končni placement moštev je naslednji: Concordia 78.910,25 točke, Hašk 78.329,43, Primorje 46.894,92, Ilirija 22.966,45, Marathon 15.792,92, Makabi 6978,40.

SK Svoboda (Ljubljana). Opozorjamo vse članstvo na današnji občni zbor ob 20. v prostorih Svobode, palača Delavske zbornice.

TSK Slovan. Drevi ob 8.30 seja nogometnega odbora pri »Sokolu«. Na isto vabljena tudi igrača Grm in Poznik. Tajnik naj prinese seboj vse klubske stvari.

SK Ilirija. Služba na igrišču od 12. do 20. junija: petek Mahkovec, sobota Miklavčič, nedelja inž. Petrič, ponedeljek prof. Čop, torek Baltesar, sredo Kos, četrtek Zupančič, petek Pevalc, sobota Berdajs.

ZSK Hermes. Svoj čas objavljena izključitev bivšega generalnega tajnika gospoda M. Bariča se po sklepu upravnega odbora z dne 6. t. m. anulira in se imenovani sprejme zopet v redno članstvo.

Koča v Planici odprta. Do konca junija je koča v Planici pri Ratečah na Gorenjskem odprta in oskrbovana vsako soboto in nedeljo. Od 28. junija t. l. dalje pa je stalno odprta in oskrbovana.

ALBUS
terpentinovo milo

varuje perilo, napravi

Iz življenja in sveta

Izredna življenjska žilavost trosov

Žive priče prazgodovine naše zemlje, ki so počivale milijone let in so jih zdaj zopet obudili

Profesor kalifornijskega vsehšolskega, slavni geolog Charles Lipman, trdi, da so bitja, ki žive že milijonletja.

To so klice najpreprostejšega življenjskega tipa, komaj nekaj več nego s prostim očesom nevidne kepice protoplazme. Te kepice, ki so pranosile življenja, pa obdaja neprobodna kožica, ki je tako trdna, da ji ne more brez lokavih postopkov nobena nevarnost, bodisi vročina, luč, pritisk, brezžračnost ali kemična sredstva do živca.

Če hoče takšne klice ali trose uničiti pri izdelovanju konserv, n. pr. fiziološki stroju, moraš to najprej kuhati ves dan. Šele po tej proceduri odloži večina trosov svojo plašč in jih lahko uničiš z drugim celodnevem kuhanjem. Po tem kuhanju se omeščajo tudi trose, ki se niso bili zlezli iz svojih kožic, in sedaj jih lahko umoriš s tretjim kuhanjem.

Pri takšni življenjski žilavosti ne bi bilo

čudno, če bi posamezne klice v neugodnih okoliščinah preživele kakšno stoletje. Toda prof. Lipman je s posebnim aparatom raziskoval kamenine, ki izvirajo iz najstarejših dob naše zemlje, ko je imela še na pol mehko površino in v očrju takšnih kamnov, ki že milijone in milijone let ni prišlo v dotik z zrakom, je obudil k življenju neštete trose, ki so preležali tam v navidezni smrti vsi dolga razdobja zemeljske zgodovine. Najmanj trosov je našel seveda v najstarejših kameninah, n. pr. v prastarih algonkinskih pečinah iz Kanade in v skalovju iz velikega kaniona reke Colorado. Več jih je bilo že v črnem premogu iz nekaterih krajev v Pennsylvaniji in v Walesu, tedaj v tvorbah nekakšnega zemeljskega srednjega veka, največ pa v pečinah »mlajšega« datuma, n. pr. iz pliocenske dobe, ko so naši prapradedi živeli še v družbi mamutov in nešteti drugih, davno izumrlih živalskih vrst.

Lindbergh poleti z ženo čez Tihi ocean

Senator Morrow je izvedel za zetov načrt šele iz časopisja

Državni departement v Washingtonu uradno razglasi, da karl prekomorski letalec polkovnik Charles Lindbergh v bliž-

nji bodočnosti startati k poletu čez Tih ocean. Na vožnji ga bo spremljala njegova mlada žena Ana, rojena Morrow. Za polet se bo Lindbergh poslužil istega letala-enokrovnika, ki ga je lani zmagovalno nesel čez ameriški kontinent.

Polkovnikova mlada žena, bdi bivšega ameriškega poslanika v Mehiki je šele nedavno naredila letalsko skušnjo in dobila zadovno diplomu. Iz ljubezni in strahu za življenje moža se je tudi ona vdala letalstvu in spremlja Lindbergha na vseh poletih. Tako je prišla vest o nameravanem poletu čez Pacifik v ameriško javnost skoro kot sama po sebi razumljiva stvar. Američani ne vidijo v tem nič senzacionalnega. Lindbergh pa izjavlja, da gre zgolj za zabaven polet.

Proga, ki se je bo držal Lindbergh pri tem dvigu, še ni natančno določena. Zdi se pa, da namerava vzeti v začetku severni pravec in preleteti progo v manjših presledkih, tako da mu ne bo treba dolgo leteti nad morjem. Washingtonske oblasti so že uvedle tozadevne korake pri japonski in kitajski vladi. Obe državi bosta dali svoja letališča Lindberghu na razpolago. Ker pa bo letalec letel na tej progi tudi čez sibirsko ozemlje, se dogovarja sam s Rusijo, to pa zategadelj, ker Amerika še ni priznala Rusije in se torej ne more oficijelno dogovarjati s sovjetsko unijo.

Nekaj senzacionalnega pa je le prišlo na dan o priliki, ko je počila vest o Lindberghovem poletu čez Tih ocean: razvedelo se je, da ni bil Lindberghov tast, senator in denarni mogotec Morrow nič obveščen o tej Lindberghovi nameri in je stvar izvedel šele iz dnevnika. Najbrže mu je Lindbergh prikrival načrt zaradi udeležbe svoje žene, da se mu ne bo treba plašiti zaradi dveh življenj hkrati.

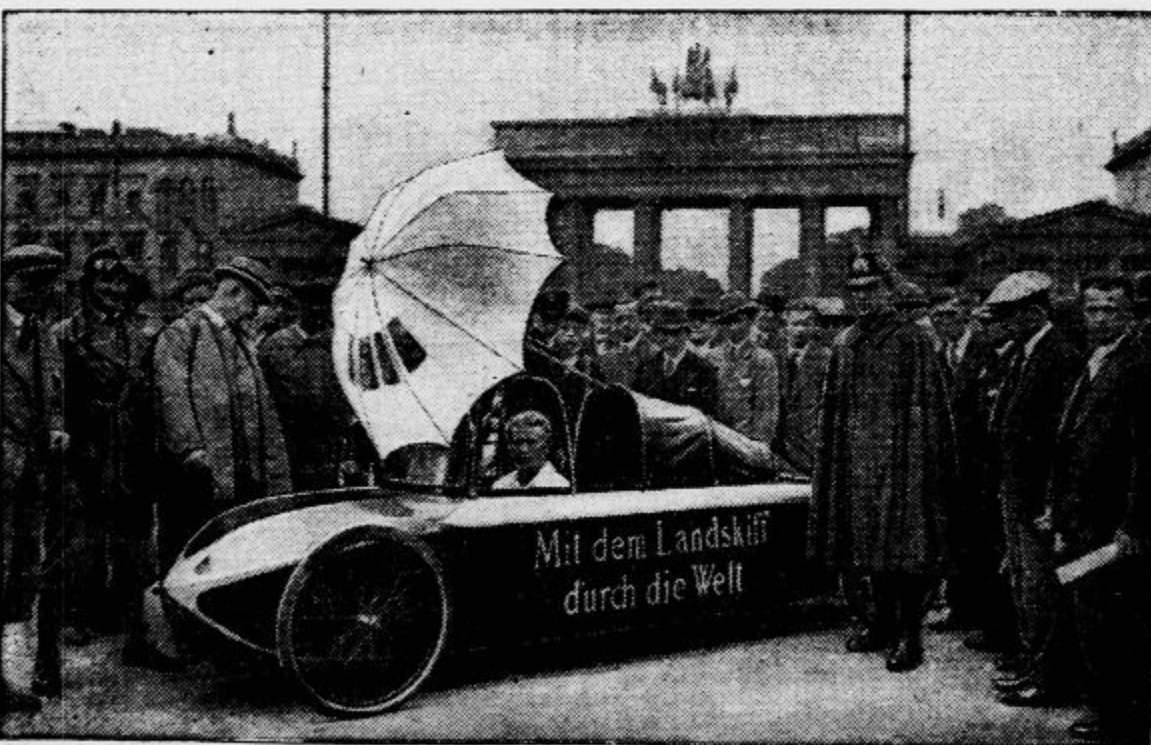
Podedljivost raka

Na Dunaju sta organizirali Društva za pobijanje raka pod predsedstvom profesorja Eiselsberga in Zdravniška družba velikopotezno predavalno serijo, pri kateri sodelujejo najboljši dunajski strokovnjaki v tem področju. Predavateljem gre predvsem za vprašanje pravočasne diagnoze te bolezni, kajti najsigurnejši uspeh se obeta zdravljenju, če bolezen pravočasno spoznaš.

Uvodno predavanje je imel prof. Julij Bauer, ki je govoril o podedovanem nagnjenju za raka. Podedovanje bolezni je po mnenju prof. Bauerja posebno tedaj močnejše, če bolujeta oboje starša na istem organu. Če je samo en roditelj bolan ali pa oboje na različnih organih, tedaj ne obstoji nevarnost, da bi se bolezen prenesla na otroke.

Med ostalimi predavanji je vzhujala posebno pozornost serija predavanj o operacijah na raku obolelih možganov in hrbtenice. Za te operacije so dunajski kirurški specialisti in uživali svetovni sloves. Dr. Pözl je uvodoma poročal o mnogovrstnih pojavih, ki izdajajo otekle raka v možganih. To so predvsem hudi glavoboli in motnje vida. Po takšnih znamenjih zdravnik lahko pravočasno spozna začetek najnevarnejše oblike raka. Dr. Schüller je poročal o injekcijah nekaterih snovi v hrbtenico.

Novo vozilo s pedali na nogo

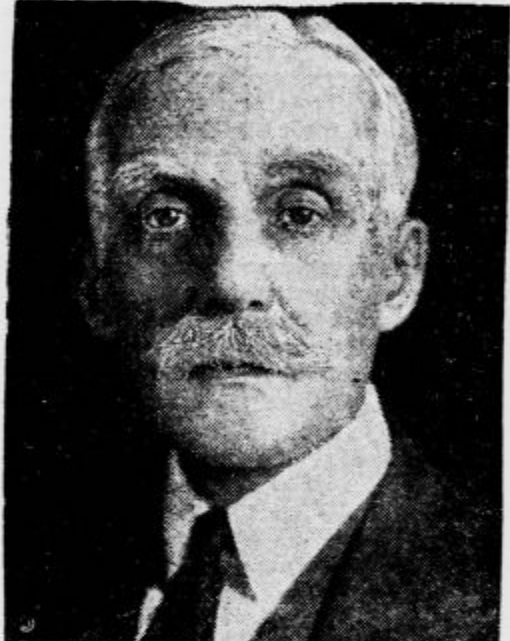
Pred Brandenburškimi vrati v Berlinu je kazal te dni Bob Griffel zanimivo novo vozilo, ki se poganja s pedali na nogo, v vetrovnem vremenu pa si lahko pomaga tudi z burjo, ki piha v razpet dežnik. Vozilo napravi do 20 km na uro in se lahko uporablja tudi na vodi.

Ameriški časopisni koncerni

Po neki statistiki ameriškega strokovnega lista »Editor and Publisher« obstojijo v Zedinjenih državah 56 časopisnih koncernov, katerih listi imajo vsega 17 milijonov izvodov dnevne naklade — celotna naklada vseh ameriških dnevnih časopisov znaša 39.589.000 izvodov.

Med koncerni je najmočnejši Hearst, ki stoji skupina Patterson-Mac Cormick z mestih z dnevno naklado 4 in pol milijonov izvodov. »Scripps-Howard« koncern ima isto tako 25 dnevnikov v 24 mestih z naklado 2.600.000 izvodov. Na tretjem mestu stoji skupina Patterson-Mac Cormick z 2 listoma (»Daily News« in »Tribune« v Chicagu), ki pa imata 2.132.000 dnevne naklade. Skupina Pavla Blocka ima 8 listov v 6 mestih z naklado 770.000 izvodov, Curtiusova skupina 4 liste v 2 mestih s 684.000 izvodov, skupine Mac Fadden 10 listov v 9 mestih in 618.000 izvodov. V provinci je najmočnejši Gannettov koncern s 15 listi v 12 mestih in 512.000 izvodov, Ochsova skupina ima 456.000 dnevne naklade, skupina bratov Ridderjev 431 tisoč dnevne naklade in Copleyeva skupina 264.000 izvodov.

Ameriški državni tajnik Mellon

V kratkem prispe v Evropo ameriški državni tajnik Mellon. Govori se, da pride na odhiti v južno Francijo, kjer ostane več tednov, v resnici pa ima njegovo potovanje tudi političen pomen. Razgovarjal se bo posebno o evropskem gospodarskem položaju.

Slaba konjunktura v filmski stroki

Kakor bomba je padla med filmske kroge v Hollywoodu vest, da je družba United Artists razveljavila svojo dolgoletno pogodbo z znamenitim filmsko zvezdnico Normo Talmadge. Paramountova družba pa odredila obnovitev pogodbe s Haroldom Lloydom. Ameriška filmska industrija preživlja težko krizo zaradi stalno padajočega števila obiskovalcev kinematografov in zato si skuša pomagati z brezobzirnim omejevanjem izdatkov. Začela je odpustiti vse filmske igralce, čij priljubljenost pri občinstvu popušča. Zvezdniki so v zelo negotovem položaju. Prej je odločil o njihovi karieri uspeh, ki so ga imeli po velikih centrih sveta, zdaj pa odloča kinematografsko občinstvo iz malih ameriških krajev.

Laget obsojen na smrt

Kakor je bilo pričakovati, je obsodila porota v Montpellieru zob. zdravnika dr. Lageta, ki je zastrupil svoji dve ženi z arzenikom in je hotel zavdati tudi svoji sestri, na smrtno kazen. Obenem je izgnal obsojenec red častne legije in Vojni križ, ki sta bila v procesu proti njemu njegovi največji moralni opori.

Laget je sprejel razsodbo ravnodušno in ni pokazal niti najmanjšega razburjenja. Čim so ga odvedli iz porotne dvorane v celico in so mu prinesli večerjo, je začel gladovno stavko. Njegova branitelja sta vložila na predsednika francoske republike prošnjo za pomilostenje.

Raziskovanje nilskih močvar

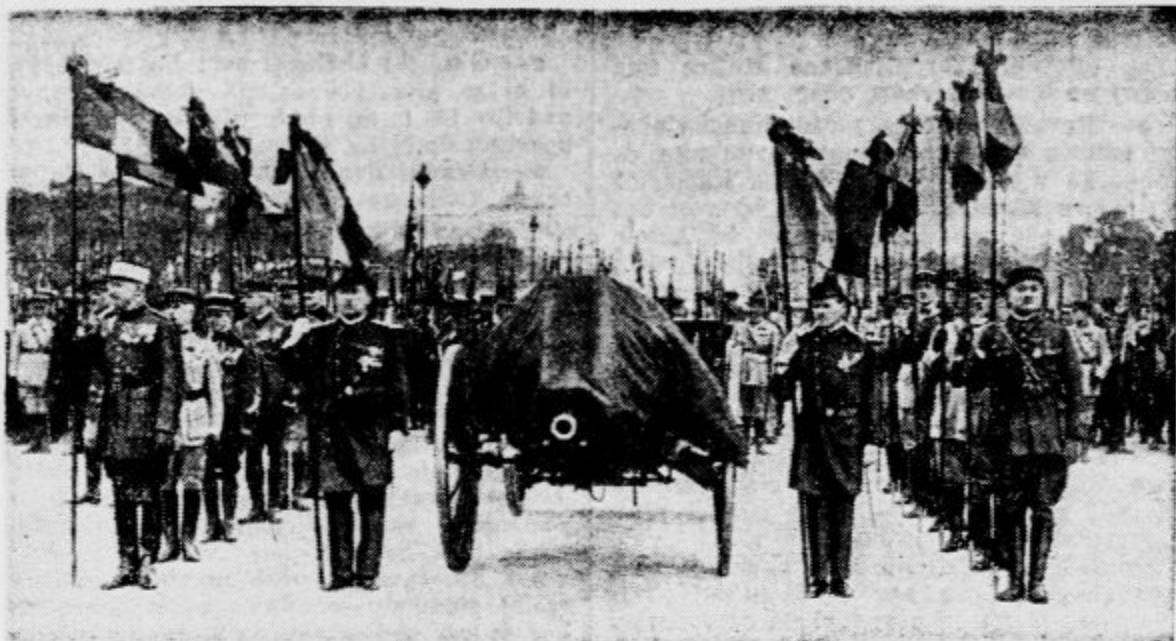
V Kairo sta se vrnila glavni ravnatelj naravoslovnega oddelka egiptovske vlade dr. Hurst in vodja vodne službe Moham. Sobr. Bei el Kobri. Učenjaka sta bila na ekspediciji v ozemlju Bar el Gazala v anglo-egiptovskem Sudanu. Proučevala sta padavine in vodne razmere v tem ozemlju, ki meri dvakrat toliko kakor naša država. Letne padavine znašajo tu 1 m ali 500.000 milijonov kubnih metrov, a samo 600 milijonov te ogromne množine vode dosepe v Bel Nil, dočim ostane vse drugo v tamošnjih močvarah.

V suhi letni dobi se da po tem ozemlju potovati z avtomobili, v deževni dobi pa je skoraj vse pod vodo. Raziskovalca sta potovala večinoma z letalom.

Nevaren nazorni pouk

Kakor poročajo iz New Yorka, se je primerila v Cincinnati nenavadna nesreča. Neko sedemletno učenko je napadel v šoli mlad lev in jo tako razmesaril, da dvomijo, če bo mogla okrevati. V šolo so bili privedli levino in njenega mladiča ter medveda, da bi se otroci na živilih lahko nazorno prepričali, kakšne so. Pri tem živem nazornem pouku v pridodopisni uri pa je prišlo do incidenta. Čeprav so strážaji držali zver na verigi, se je sedemletna učenka tako prestrašila leva, da je začela kričati ko je videla zver v tako neposredni bližini. Njen krič je leva razburil, da je skočil na otroka in mu zasedil kremplje v meso. Poklicali so na pomoč policijo, ki je osvobodila deklico iz zverinskih šap, reva pa je bila med tem že vsa krvava in močno ranjena po vsem životu.

Prevoz francoskih vojskovođij v Dom invalidov

Francoska vlada je sklenila prepeljati maršala Focha in 18 drugih vojskovođij iz svetovne vojne v Dom invalidov, kjer jih položi k večnemu počitku pod Napoleonom v grobu.

Nebukadnezarjeva palača

Sijaj in razkošje prestolnice starobabilonskega vladarja

F. R. Wetzel, upravitelj zapuščine prof. Koldewega, vodje 17 let trajajoče nemške ekspedicije v Babilon, je izdal knjigo, v kateri popisuje palačo iz sv. pisma znane kralja Nebukadnezarja, ki jo je ta ekspedicija izkopala in proučila kot glavni objekt svojih raziskovanj.

Palača je bila nekaj gorostasnega, da je ni mogoče primerjati z nobeno rezidenco, ki si jo je kdaj pozneje zgradil kakšen slaven vladar in mogotnik. Nje tip je bil tako rekoč ves moški v primeri s femininim tipom vseh poznejših rezidenc in je bila tudi izključno namenjena kot bivališče moškemu spolu. Zavzemala je površino 48.000 kvadratnih metrov in je imela toliko dvoran in dvorišč, da jih ni bilo mogoče prešteti. Prestolna dvorana sama je merila 55 m v dolžino in nje sijaj je bil nepopisen. V dolžini zadnje stene je stal prestol, s katerega je imel starobabilonski vladar silen pogled na lončene reliefe na nasprotni strani, na velikanesko število

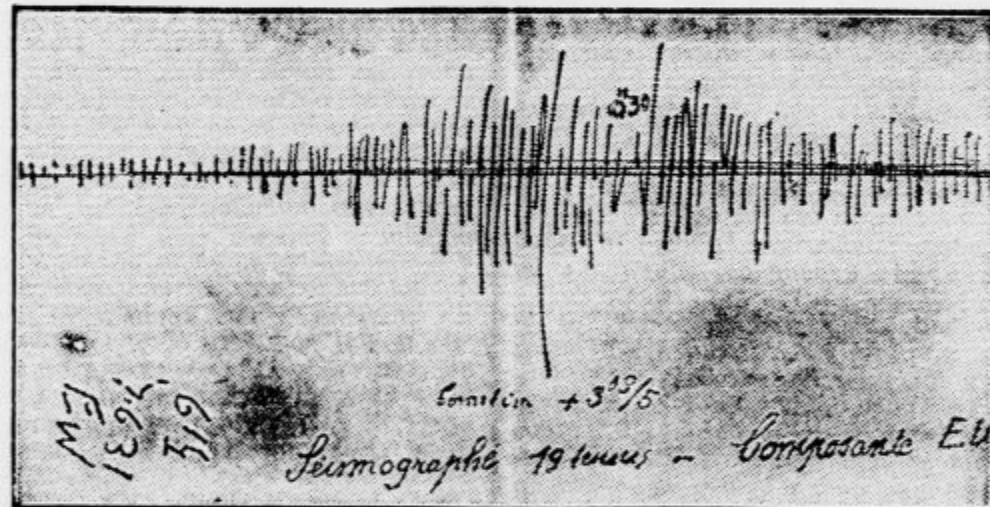
svojih služabnikov in na celo armado častnih stražnikov. Dvorana je delala pri vsej pestrosti vtis monumentalne preprostosti. Gradbeniki, ki so postavili to orjaško delo iz kamna in opeke, so znali na čudovit način rešiti vprašanje udobnega bivališča. V zakladnicah, ki so se raztezale pod zemljo v severovzhodnem kotu palače, so bile n. pr. posebne hladilnice — pa ne za živila in pijačo, temveč za ljudi. Skladšča za živila in pijačo so bila nameščena v posebnih obokanih prostorih in vsako izmed petih velikih dvorišč je bilo središče za ločen predel gradu.

Zasebne kraljeve dvorane so bile ločene od dvoran za kraljeve žene, najvišjim dvorim uradnikom je bil namenjen poseben del palače, a v njeni sredini so bili razvrščeni suradi. Vsa zgradba je bila obzidana z debelimi zidovi in močnimi stolpi in je bila postavljena v mesto kakor trdnjava v trdnjavi. Ne zunanji ne notranji sovražniki je ne bi mogli obvladati.

Prvi potres po 37 letih v Angliji

Takšen je bil učinek nedeljskega potresa v Angliji, ki je trajal pol minute. Čeprav je ležalo ognjišče sunkov približno 240 km od Londona pod morjem, so vendar bile poškodovane tudi nekatere londonske ulice.

Kako je potresomerna igla v Strasbourgu opisala nedeljski potres

Nesrečen konec srečnega zakona

Iz New Yorka poročajo o nenavadni sedmi obletnici zakona najlepše filmske zvezdnice v Hollywoodu, Nancy Carroll, ki je omožena s dramaturgom Johnom M. Kirklandom. Zvezdnica je odpotovala v Nogales na mehiško mejo, da bi tam izposlovala ločitev zakonske zveze. Novica je treščila v Hollywood kakor strela s jasnega.

Kirklandova sta veljala v ameriškem filmskem paradižu za najsrečnejši in najpopolnejši zakonski par. Rodila se jima je tudi hčerka, ki sta nanjo pazila oče in mati kakor na očesno punčico. Ko so vprašali Nancy Carroll, kakšen vzrok ima, da se hoče ločiti od moža, je zavrnila razvedneže z besedami: »Prečitajte mojo tožbo. Jaz sem obupana.«

Kirkland pa je zgovornejši kakor njegova žena. Pravi, da je v filmskem poklicu težko spraviti v sklad službo in zakonsko življenje. V ostalem pa se je zelo previdno izražal o svoji ženi. Rekel je samo: »Nancy in jaz sva najboljša prijatelja. Najin sklep, da se dajva ločiti, nima nič dramatičnega ozadja, ampak se ne da drugače rešiti. Je že tako, da morava spoštovati vsak svojo neodvisnost. Nancy je obojevarja vredna ženska, ki zasluži svojo slavo v polni meri.«

Zanimiv je sporazum zvezdnice in njene moža glede njune petletne hčerke Patsy. Otrok bo preživel pol leta pri materi, pol leta pa pri očetu. Nancy Carroll ne bo zahtevala od moža nikakih alimentov, ker zasluži sama tedensko 320.000 Din.

Nov svetovni rekord v daljanskem poletu

Francoska letalca Le Brix in Doret, ki sta startala v nedeljo ob 4 uri 40 minut zjutraj k vztrajnostnem poletu v strnjem krogu za svetovni rekord, sta se spuščila na zemljo po 10.500 km vožnji. S tem sta potolila vztrajnostni rekord letalcev Faillarda in Mermoza, ki sta držala to prvenstvo s 8960 km nepretrgane vožnje.

Vsak dan ena

»Strie, tu pa lahko plavam, pogled, voda sega racam komaj do trebuha!«

P. Rosenhayn:

Vašabund v fraku

Roman

»Seveda pa ne tajim, da sem ga nekega dne zasačil v njegovi pisarni, ko je lokal whisky kar iz steklenke. Škotski whisky je bil, Black and White.«

»To nas ne bi Bog si ga vedel kako motilo,« je odvrnil interpellant, »gre nam samo za oficijelno stališče; kaj delajo ljudje med svojimi štirimi stenami, je njihova zasebna stvar. Mi smo za tajnika.«

Vstal je tretji.

»Kakšne vere je vaš tajnik?«

Wanamaker je zamišljeno skomignil z ramenj.

»Ali je nemara Žid?«

»Tega ne verjamem, zakaj potem bi imel gotovo že davno sam svoje podjetje.«

»Če je katoličan, ne ugovarjam,« je rekel nekdo iz sredine.

»Hvala lepa; potem smo v vsakem pogledu za tajnika.«

Spet se je nekdo oglašil:

»Jaz in moji prijatelji,« je pričel, »gajneni pozdravljamo trenutek, ki smo že davno čakali nanj. Velika osebnost izprememba je pred durmi. Moja stranka ugotavlja, da je prišel čas za izpremembo režima. Skratka: republike smo si. Zadovoljni smo s tajnikom, če hoče postati indurški kralj.«

»Bog vsemogočni!« se je začelo nekaj klincev.

»Kako je vašemu tajniku ime?«

»Habakuk Strinsk.«

»Krasno. Pripravljeno smo ponuditi Habakuku Prvem kraljevsko čast. Drugače ga ne maramo. Odklanjamo ga do nezvesti.«

»Za blagor dežele gre,« je pripomnil predsednik.

»Za nas odloča blagor stranke. Ker imamo zemljo v rokah, nam ni nič mar, kaj pravi množica in kaj se z njo godi. Tedaj — kako je Habakukom Prvim? Ime lepo zveni: svetopisemsko itd.«

Vstal je pristaja meščanske stranke:

»Z ene strani,« je rekel premišljeno, »moram res izjaviti — med tem ko z druge vendarle ne tajim, da tudi v tem pogledu... Zakaj pred vsem moramo pomniti, da razmere, naj že mislimo o njih kakor hočemo, vendarle morebiti, bodi po tej, bodi po oni poti — saj me razumete. In zato bi utegnili biti priporočljivo, če bi si glede na te pomisleke vsakako ogledali vprašanje — ali, da nam ne bi mogel nihče očitati prevelike burnosti, vsaj začasno razmotravati o razmotravanih, ki, če si smem dovoliti, da sprožim to misel, kažejo v nekem pogledu na kompromis. Vi, gospoda moja, hočete imeti predsednika. To je vaša pravica in jaz sem popolnoma zanj. Vi, gospoda moja, hočete imeti kralja. Tudi to je vaša pravica in jaz vam od srca pritrjujem. Ali ne bi mogli po tem takim dobiti kralja, jelite — ali predsednika — saj me razumete?«

»Ne,« je reklo nekaj gospodov.

»To me iskreno veseli,« je rekel ves zmeden. »Vidim, da sem govoril s tisto kratkoto in jednatostjo, ki koncem koncev, če smem tako reči, v kakem pogledu — nu da. Skratka, mislim sem na kralja, ki bi ga bilo moči odstaviti.«

Wanamaker je vzdignil roko.

»Pokličite tega gospoda dol,« je velel. »In poslušajte: jaz nočem farsirati ne kralja, ne Žida, ne abstinenta — ampak kratkomo za-

htevam, da stopi na vodilno mesto Indurije moj poverjenik. Ali je pijanec ali Žid ali kveker, to vam je figo mar! Ali se pokorite, ali pa bom čez deset minut onkraj meja vaše dežele.«

To je postalo nekaterim gospodom, vendarle prenemno.

Tišina je zavladala. Samo z galerije je nekdo zaklical:

»Kar pustite ga, naj se odpelje k vragu!«

Predsednik je očitajoče pogledal kvišku. Nato se je obrnil k Wanamakerju in kratko dejal:

»Ali se vam vidi zelo diplomatsko, gospod Wanamaker, da vsiljujete Induriji svoje pogoje v tako žaljivi obliki? Ali se vam vidi modro?«

»Ne,« je rekel Wanamaker. »Ne vidi se mi ne to ne ono.«

»Nu — potemtakem?«

»Moder in diplomatski mora biti človek, kadar hoče kaj dobiti; kadar naj kaj da, zadošča, da je, razumljivo.«

»To je, surov,« je nekdo popravil.

»Izvrstno je pokimal Wanamaker.«

Nekdo je vstal.

»Vem, da govorim zoper korist naše dežele. A vendar predlagam, da naprosimo gospoda Wanamakerja, naj odpotuje.«

»To je lahkomišelnost!« je zavpil nekdo na drugi strani. »Mi nimamo pravice, da bi bili ponosni. Naša dolžnost je, da pomagamo tistim, ki stradajo. Tedaj: pogoje gospoda Wanamakerja sprejememo brez pridržka.«

»Ne!« je kričnil nekdo. »Ne maramo novega predsednika!«

»Bravo!« Zmešnjava glasov je zavalovala po dvorani.

»Živel Habakuk Prvi!«

»To bi vam prijalo, sodrga!« se je začelo z druge strani.

»Rečkarji!«

Radio

Izveček iz programov

Petek, 12. junija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert salonskega kvinteta. — 19: Smernice sodobnega ljudskega teatra. — 19.30: Francosčina. — 20: Gospodinjina ura. — 20.30: Prenos koncerta iz Beograda. — 22.30: Napoved časa in poročila.

Sobota, 13. junija.

LJUBLJANA 11.45: Pravljica. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče. — 18: Koncert salonskega kvinteta. — 19: Časnik in častnikarstvo. — 19.30: Angleščina. — 20: Duševna vzgoja otroka. — 20.30: Dr. Kimovčev večer: Za ugod govori dr. A. Dolinar, pevski točki izvajajo mešani zbor »Ljubljane«. — 21.30: Prenos z Bleda. — 22.30: Napoved časa in poročila.

BEograd 11.30: Plošče. — 12.30: Opoldanski koncert. — 16: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20: Koncert narodne glasbe. — 21: Arje in pesmi. — 21.30: Saksofon. — 22: Poročila. — 22.30: Koncert orkestra balalajk. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Mešan večer. — PRAGA 17.10: Plošče. — 19.05: Koncert lahke glasbe. — 20.30: Dramski večer. — 22.25: Mešan program iz Morav. Ostrave. — BRNO 17: Plošče. — 18.25: Koncert moškega pevskega zbora. — 19.05: Poljuden koncert orkestra. — 20.30: Prenos programa iz Prage. — VARSAVA 18: Koncert mladih talentov. — 19.30: Plošče. — 20.15: Koncert lahke glasbe. — 22.30: Koncert Chopinove glasbe. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Plošče. — 12: Koncert orkestra. — 12.40: Nadaljevanje koncerta. — 17.20: Mešan glasbeni program. — 19.55: Pevski večer. — 21: Promenadni koncert združenja vojaških godb. — 22.30: Lahka godba orkestra. — BERLIN 19.45: Koncert lahke glasbe. — 20.30: Zabaven program. — 22.30: Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.30: Orkestralni koncert. — 20.05: Koncert vojaške godbe. — 22.30: Plesna glasba. — MÜNCHEN 16.30: Mladinski koncert. — 20.30: »Pat in Patachon godet«. — 21.15: Prenos promenadnega koncerta z Dunaja. — 22.35: Godba za ples. — BUDIMPESTA 9.15: Lahka glasba. — 20.45: Plošče in pevski koncert. — 22.30: Orkestralni koncert. — RIM 17: Orkestralni koncert. — 19.50: Plošče. — 20.40: Puccinijeva opera »Mamon Lescaut«.

SOKOL

Sokolsko društvo Moravče priredi v nedeljo 14. junija t. l. na vrtu br. Frana Oreška v Moravčah javni nastop. Spored: Ob pol 14. skušanje, ob pol 15. sprevid nato javna telovadba. Po telovadbi prosta zabava. Sodelujejo domača godba.

Osnutje trobentaške zborove po društvi. Svoječasno so imela vsa sokolska društva svoje trobentaške zborove, ki so šteli 4 do 6 moč in so bili v vsaki župi enotno opremljeni s sličnimi trobentami in so imeli tudi iste melodije. Ako je torej stopilo skupaj več društev, je nastal močnejši, do 20 in več moč broječ zbor. Zakaj ni tega danes? Opažamo, da po vojni sploh ni prišlo do snovanja trobentaških zborov, pač pa se je marsikje poskušalo kar s fanfarami in celo pihalnimi godbami, ne vedoč pri tem, koliko dela in požrtvovalnosti je treba, da se tak večji korpus ohrani pri delavnosti. Jugoslovanska sokolska matiča bi gotovo bila pripravljena, da pokrene to vprašanje z mrtve točke s tem, da naroči zopet enotne rogove in izda v svojem glasbenem založništvu tudi nove enotne trobentaške melodije. Potrebno bi bilo samo, da vzamejo župe to stvar v pretes in sprotne matiči, ako bi to bilo izvedljivo. Torej!

Na vsestransko povpraševanje glede not javljam, da je dosedaj JSM izdala klavirski izveček godbe za proste vaje članic in ženskega naraščaja za leto 1932, ki ju je zložil br. Švaigir. V tisku pa so glasovi za obe omenjeni spremljavi prostih vaj za pihalno godbo in bodo izšli okrog 20. junija. Br. Katič je poslal klavirski osnutek za godbo moškega naraščaja, ki je tudi že v tisku. Ko prejme JSM še ostale kompozicije, bo takoj vse izdala. Cena klavirskih izvečkov je po 10 Din. glasov za celokupno pihalno godbo na okrog 70 dinarjev. Tisk izvršuje litografija br. Čemažarja v Ljubljani.

Zlet Sokolstva na Jadranu prične to nedeljo s srednjeholjskimi dnevi, ki bodo obsegali že vsoboto ob 6. jutraj tekme v odbojki, plavanju in lahki atletiki in h katerim dostavi vsaka srednja šola primorske banovine vsaj po en oddelek. V nedeljo pa so predpolodne skušnje in slavnostni sprevid mladine skozi Split ter pozdrav po predstavnikih oblasti in Sokolstva. Javni nastop se bo vršil popoldne ob 16.; sodelovalo

bo preko 2000 dijakov in dijakinj, kar bo vsekakor zelo impozantno število. Vodili jih bodo nastavniki za telovadbo na posameznih srednjih šolah in starši.

Društvo Ljubljane v Mostarski župi ima v svojem področju štiri sokolske čete, ki imajo 152 članov in 70 naraščajnikov ter 77 telovadečih članov. V zadnjih treh mesecih je bilo 27 telovadnih dni in 26 predavanj sokolske in poljedelske vsebine. Tudi knjižnice so si osnovala čete, ki so zelo dobro obiskane.

Nove Sokolske čete so bile osnovane v župi Tuzla v območju društva Bijeljina v Brocu, Crnolovu in Tavnju, v župi Skoplje v Sokolarcu in Orizaru, v župi Split v Rogoznici pri Omišu ter v področju društva Vraždin v Zbečaku-Kučanu, Remetincu in Kaštelancu, Vlnječi in Kamenici.

Okrožni zlet v Krapini bo priredilo zagorsko okrožje zagrebške župe v nedeljo 21. t. m. ob sodelovanju vseh okrožnih društev ter fanfare in članstva Sokola I v Zagrebu.

Sokolsko društvo Bačka Palanka si je zgradilo ob Dunavu krasno plavalnišče in letno telovadišče.

Sokol v Dravogradu je uprizoril burko Vlog obah iger so bile prav dobro podane. Burka je nudila številnemu občinstvu mnogo smeha. Društvo je imelo tudi pešizlet v Libelice. Udeležile so se vse edince v lepem številu 200, kar priča o složnosti med Sokoli. Spremljali jih je domači orkester. Ob prihodu v Libelice je občinstvo z navdušenjem sprejelo v svojo sredo naše vrle Sokole. V lepih besedah sta pozdravila Sokola gg. župan Sabarčnik in sokolski upravitelj Močnik. Vršil se je tudi nastop in se je obenem ustajal Sokol v Libelicih, kar je velikega pomena za skrajno točko naše severne meje. Članski pešizlet pa se je vršil na Ojstrico.

Švicarski gimnasti se najbrž ne udeležijo mednarodne tekme posameznikov v Parizu v juliju t. l., ker nimajo zadostno navedenih tekmovalcev.

V Kočanah v južni Srbiji bo letos 12. julija otvoritev in blagoslovitev novozgrajenega doma tamošnjega sokolskega društva. Istočasno pa bo društvo razvilo tudi svoj prapor, ki mu bo kumoval ban vendarški banovine, br. Žika Lazić. Ob tej priliki bodo polegeta v Kočane vsa društva bregalnškega okrožja sokoljske župe.

Kumanovo v župi Skoplje bo otvorilo jeseni svoj dom, ki nosi ime kralja Aleksandra. Ob tej priliki bo tudi župni zlet sokoljske župe, ki bo obsegal tekme vseh oddelkov. Opaža se v zadnjem času prav čilo sokolovanje v imenovani župi zlasti po prevzemu župnega načelnštva po br. Petru Čoliću, bivšem načelniku mostarske župe, kjer je skupno z br. Milicom tako lepo organiziral sokolske čete. Z istim delom nadaljuje sedaj v območju župe Skoplje.

Otvoritev Sokolskega doma v Solinu, V Solinu pri Splitu je bil preteklo nedeljo na svečan način otvorjen novi Sokolski dom in obenem blagoslovljena zastava tamkajšnjega Sokolskega društva. Slavnost se je vršila v prisotnosti kr. delegata polkovnika Vrbove, delegata ministra vojske in mornarice polkovnika Petrovića in bana primorske banovine dr. Tartaglije. Vse mesto je bilo v zastavah.

Za zlet Sokolstva na Jadranu je določila ČOS kot vodjo ekspedicije br. dr. Adolfa Nemečka, tehnično vodstvo pa bo imel načelnik ČOS br. Aga Heler, članice bo vodila s. Krasinkova. V zletni komisiji so še bratje Kudela, Kopl, Štepanek in s. Maša, bivša načelnika.

Sokol v Rušah bo priredil 21. t. m. letni javni telovadni nastop, na katerega vabi vse svoje članstvo in vse Sokolu naklonjeno občinstvo.

Iz življenja na deželi

LJUBLJANA izlet v Ziri. Ker je naš kraj precej oddaljen od železniške postaje, se pripelje članstvo z avtomobili od izhodišča mimo škofje Loke in po Poljanski dolini do nas. Izleta se udeležijo vsa okoliška sokolska društva. Popoldne bo na vrtu in letnem telovadišču Sokola v Zireh javni nastop sokolskega članstva in naraščaja iz Ljubljane. Spored: Ob 11. sprejem gostov pred tukajšnjim Sokolskim domom. Ob 13. sprevid po vasi, ob 15. javni nastop in po nastopu prosta zabava. Pri popoldanskem sprevidu in telovadnem nastopu bo svirala godba Sokola I. iz Ljubljane. Bratje in sestre, dobro došli!

RADOVLJICA. Prihodnjo nedeljo pride v Radovljico sokolska mladina iz vse Gorenjske na župni zlet. Ker pomeni to velik praznik, upamo, da se bo naše mesto odelo v praznično oblačilo in s tem po zdravilo mladi sokolski rod. Prosimo meščane, ki so jugoslovanskega duha, da razbesijo zastave in s tem obenem pokažejo, da so za narod in državo.

STRAZIŠČE PRI KRANJU. Zaradi slabega vremena se je preložila tombola Sokola v Strazišču na prihodnjo nedeljo 14. t. m. ob 15. na Pantah. Kupljene tablice naj se obdržijo. Med tem časom so se na-

brali še novi krasni dobinki in bo tombola zelo obilna. V nedeljo vsi na tombolo v Strazišče!

ST. RUPERT NA DOLENSKEM. Mirovsko sokolsko okrožje priredi 14. t. m. prvi okrožni zlet na Rakovniku pri St. Rupertu. Sodelovala bodo poleg drugih vsa društva Mirovske doline: St. Janž, Mokronog, St. Rupert, Mirna in Trebnje. Ob 11. slavnostnega dne bo izkušnja za popoldanski javni nastop, ob 12. kosilo in ob pol 16. začetek javnega nastopa z naslednjim sporedom: proste vaje moškega in ženskega naraščaja, članov in članic, vaje na orodju, posebna točka trebnjske dece, nagradna tekma ženske dece, nagradni šaljivi stafetni tek moške dece in vaje na orodju vzorne vrste iz Ljubljane. Po telovadbi prosta zabava s plesom. Za telesa okrepčila bo preskrbelo. Specialiteta bo na raznih pečen prašiček. Pri prostih vajah in plesu bo svirala godba iz Ljubljane. Prireditve je zaimenjena kot pregled vsega sokolskega delovanja v Mirovski dolini. Pridite!

SKEDISČE OB DRAVI. Naš Sokol priredi skupno z Obrtnim društvom, ki pravišlja desetletnico obstoja 14. t. m. pred Sokolskim domom veliko javno tombolo s telovadnim nastopom ob sodelovanju domačih sokolske godbe z naslednjim dnevnim redom: dopoldne: ob 9. zbiranje obrtnikov pred Sokolskim domom, nato skupen odhod z godbo k slavnostni maši; po maši slavnostno zborovanje v Sokolskem domu; popoldne ob pol 15. telovadni nastop vseh oddelkov domačega Sokola; ob 16. začetek tombole, nato prosta zabava; zvečer: ob 20. ples v dvorani Sokolskega doma. Vabljeni!

PRAGERSKO. Pred kratkim sta se našli pri nas v Bergelevo hiši dve novi obrtniški podjetji. Mirovsko delavnico sta otvorila mizarstvi mojster gg. Lah in Pušnik iz Sp. Poljskave, z. Albin Mlakar pa je otvoril ključavničarsko delavnico. — Preteklo nedeljo so pri nas obirali prve zrele češnje. Sad je lep in zdrav. Kakor kaže, de letina češenj obilna.

SLOVENJEBISTRSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo to soboto na Tinju, kjer bo praznovala stara pohorska šola 50-letnico obstoja. Skupni odhod iz Slov. Bistrice ob 7. jutraj. Člani imajo po zborovanju najlepšo priliko za krajše in daljše izlete k Sv. Urhu, na Veliki vrh, k Crnemu jezeru in preko Močnika k Ruški koči. Vsakdo lahko torej čas po zborovanju koristno izrabí za ogled najlepših pohorskih krajev zlasti še, ker naslednjih dni priredi tudi podružnica SPD obvezni izlet na Veliki vrh in k Sv. Trem kraljem.

GORNJI GRAD. Naše mestce je med najlepšimi kraji Gornje Savinjske doline. Ima izredno lepo lego in krasno okolico za izprehode in izlete v bližnje gozdove in planine z zdravim subalpinskim podnebjem. Skozi mesto se vije za kopanje zelo primeren in topel potok Dretja. V mestu samem je na razpolago dovolj sob in celih stanovanj. Poleg tega je lanske leto zgradil g. Franc Zmavc lep moderno urejen hotel z restavracijo in avtomobilsko garažo. Poleg hotela se nahaja zračen vrt z verando. G. Zmavc ima tudi avtotaksi. Za letos pričakujemo, da se bo tujski promet pri nas lepo razvijal. — Sokol Gornji grad priredi v nedeljo 21. t. m. popoldne s svojim članstvom, naraščajem in deco pešizlet na Ljubno, kjer bo ob 15. telovadni nastop. Vabljeni vsi člani in prijatelji. Upamo, da se nam v Radmirju priključijo tudi bratje in sestre mladega Sokolskega društva Rečica ob Savinji. — Članstvo gornjegrajskega Sokola se opozarja na letošnji župni zlet 29. t. m. v Celju. Prijave sprejema in daje pojasnila uprava društva. — Narodna Citanica priredi najbrže na Vidovo igro »Stari Ilja« v društvenih prostorih.

Prosveta

Zadnja premijera v ljubljanski drami

L. Frank: Vzrok.

Leonhard Frank je dramatičar roman »Vzrok«, ki je v Nemčiji, kakor tudi v inozemstvu, vzbudil zanimanje ter je žel pohvalne kritike. Drama je razvrščena v štiri dejanja, oziroma v šest slik. — Mlad pisatelj se bori z gladom in mrazom; zakopen je v peklenko revščino. Že od mladosti mu je duša zagrenjena. Strupeno sovraži socialno krivico in ljudi, ki jih povzročajo. Idealist razmišlja o življenju in borbi tistih, ki so skozi stoletja sanjali in upali, da bo planet Zemlja preživel svoje otroke. V dnu duše pa ga peče še druga krivica, ki je hujska od bede. V ljudski šoli ga je učitelj zasramoval uro za uro zaradi revščine in neobčutljivosti. Udaril mu je na čelo pekat, katerega v tridesetih letih svojega življenja ni mogel več izbrisati. V sanjah se premetava pred strašnimi podobami, ki mu vzbujajo spomine, kako ga je učitelj trpinčil, sovražil, kako ga je ubogega ječalja zaradi revščine križal pred razredom. Mladi mož bi se rad oprstil temne preteklosti. Podal se je k učitelju, da bi ga vsaj zdaj dobra beseda odrešila. Dvakrat je po-

skusil. Prvič se je vrnil, ker je opešal pred vrati. Drugič pa je doživel enako sceno, v kakršnih je bil v mladosti on nam objekt starega učitelja. V zemlji se je nekaj sprožilo, v duši mladega moža se je utrgal plaz, pod plazom je obležal zadavljen učitelj. Meščanski porotniki glasujejo za krivdo, mož je obsojen na smrt. V ječi pa se mu po materinem obisku pomrači um, na morišče odpeljejo zblaznega. Pred usmrčitvijo izpovedi odvetnik svarilne in opominajoče besede: »Če bi v tej državi (Nemčiji) jaz predlagal zakone, bi vzakoni, da mora doleteti, ki je glasoval za smrtno kazen, obsojenec sam odsekati glavo. Tako bi se število smrtnih obsodb precej skrčilo.«

Vsebinska drama razodeva, da dramatičar romana ni ustvarila drame, pač pa zaporedne, odskočne efektivne slike, namenjene idejni borbi. Senzitivna avtorjeva duša ni objektivizirala ustvarjenega sveta, pač pa ga gledalcu razlaga in ga prikazuje s hotelimi poudarki. Kakor da avtor sam ni našel miru pred lastno mladostjo in ni vedel, kako bi zgnel svoj upor napram družbi in socialnemu redu. Pred njim je še kaos bolečin, trpljenja, sovraštva in le včasih zažari iskrica umetniške suverenosti. Zato so motilni dejanja nasilno ustvarjena, a kljub grozoti ne prepuščajo. Iz kaosa miselnosti se izobliči nejasna podoba morilke, čeprav so utrpi njegove duše nekajkrat resnični in globoki. Celotno delo je razbito v posamezne prizore, od katerih so nekateri kreko borbeni, drugi človeško intimni, umetniške harmonije pa na teh osnovah ni in je ne more biti. Ni dvoma, da žive učitelji, ki tako zastupljajo izročene jim duše.

Težje pa si je predstavljati človeka, ki se bori v tridesetletnem letu s peresom v roki za nove nazore, pa je še ves neobčuten zaradi učiteljskih zločinov. — Umor je psihološko motiviran in je za marsikdo izmed nas zaslužen v sebi isti nagon v sorodni situaciji. Toda avtor razbini sceno z nepotrebnim evangelijskim patosom. Močna realiteta se bje s simboliko, ki pa ni plastična, ni prečiščena, se ne odraža iz dela, ampak je primena. Nasprotujeta si še dva svetova. Morilec je osrednja oseba. Motiviranje njegovih dejanj je čustveno, pisatelj pa je do dal preveč očitno svojo misleno razlago. Zato tako pogosto izvene globoko zasnovane scene človeškega doživljanja v prisljigen, propagandno izpoved. Mogoče odkriva roman povsem drugačno podobo dela, žal, da ga ne poznam. Vendar se zdi, da bi morala biti osrednja oseba izredno fino motivirana, da bi ji bilo možno prisoditi življenjsko resničnost. Kljub nedostatkam pa je bila uprizoritev odskočno zelo močna in zanimiva.

Režiser C. Debevec se je vrnil po celoletni odsotnosti. Njegove režije razodevajo krepko voljo, jasno in dosledno usmerjenost. Dela ne drobi, čeprav ga izredno fino detajlira. Celota je harmonično vilita in izraza vselej v formi in stilu idejo umotvorca. Skopo gospodarji s efektivnimi scenami; le kadar mu jih narekuje skrajna potreba dinamičnih doživljaj, tedaj jih z matematičnim preračunanjem strne v porazne dogodke. Stil njegove režije je odgovarjal delu. Realistične osnove je z zmernim patosom stopnjeval v simbolnost. Ni pa bilo v njegovih močih, da bi vse to rahle in subtilne prizore oživel do prepričljivosti, tako, kot si jo je avtor zamišljal, ne pa izdelal. Le včasih, tako v prizorih pred sodiščem in v učiteljevi sobi, je bila patetična idejnost premočno podčrtana. Nekatere erte v prvi sliki niso potrebne, ker so prizorom zabrisale logičnost. Kakor vselej je tudi toplot posamezne kreacije odlično vpodobil in ponovno dokazal moč našega ansambla. Kraljev morilec je igralsko izredna ustvaritev. V zadnji sliki je razbičal živce s sugestivno dinamizacijo. Izbruh blaznosti je bil strašen in uničujoč. Ob njem je ustvarila Marija Vera prekrasno mater in je Skrbinek razvil veliko sliko v učitelju in državnem pravdniku, za katerega zahteva tudi avtor sličnost oseb. Svojevrsen tip je podala Obereignerjeva. Rahla patetičnost je bila skladna s njenim pojmovanjem te vlačuge. Tudi ostali, Medvedova, Lipah, Sanci, Zelenik, Kaukler, režiser sam so kreirali izrazite individualnosti. Jermanovo duhovno življenje je zdaj že obligatno. V najprejrejšnji sceni poslednje slike je bil diskreten soustvaritelj močnega efekta.

Številno občinstvo v poznem sezonskem času je igralce živahno pozdravljalo. J. K.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Petek, 12.: Vzrok. B.

Sobota, 13.: Vzrok. A.

Nedelja, 14.: Zaprtlo.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Petek, 12.: Zaprtlo.

Sobota, 13.: Vijolica z Montmartra. Premijera. Znižane cene.

Nedelja, 14.: Vijolica z Montmartra. Izven. Znižane cene.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Petek, 12.: Zaprtlo.

Sobota, 13.: Evangeljnik. B. Kuponi.

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Gradjenje banovinske željeznice pruge Tuzla-Brčko

Kraljevska Banska Uprava Drinske Banovine u Sarajevu namerava izgraditi banovinsku željezničku prugu normalnog koloseka Tuzla — Brčko dolinom reke Tinje, u dužini od 72 + 800 km, te u tu svrhu raspisuje sledeći konkurs:

Gradjenje pruge vezano je sa finansiranjem iste, putem dugoročnog kreditiranja.

Ponude se moraju podneti za celu prugu a ne za pojedine deonice.

Ponude se imaju podneti pismeno, u zatvorenom kovertu, taksirane sa 100 Din. Kraljevskoj Bansknoj Upravi Drinske Banovine u Sarajevu do dana 15. jula 1931. god. najdalje do 11 časova.

Pre podnasanja ponude, svaki ponudjač dužan je položiti na blagajni. Finansijskog Odeljenja Kr. Banske Uprave kauciju u iznosu od Din 2.000.000.

U ponudi se moraju dati jedinačne cene predmerom predviđenih radova, zatim emisioni kurs in interesna stopa, kao i uslovi ponudjača u granicama propisanih op

Cene malim oglašom:

Zenitve, dopisovanja, naznanila ter oglašitvni, reklamnega ali posredovalnega značaja: vsaka beseda 1.— Din. Pristojbina za štiro 5.— Din. Najmanjši znesek 10.— Din. Ostali oglaš: vsaka beseda 50 para. Pristojbina za štiro 3.— Din. Če naj povzame naslov Oglašni oddelček »Jutra«, je plačati še pristojbino 2.— Din. Priloge je vpisati obnem z naročilom. Čekovni račun pri Poštni hranilnici v Ljubljani 11842. — Telefon številka 2492, 3492

Malim oglašom

Za odgovor 2 Din v znakah

Naslove malih oglasov

dobite takoj po izidu lista v podružnicah »Jutra« v Mariboru, v Celju, v Novem mestu, v Trzinu in na Jesenicah, ki sprejemajo tudi naročila na male oglase in inserate.

Službe dobi

Pekovskega vajen.
s vojske v hili sprejem.
Pavlin, pek, Blejska
Dobrava. 26153-1

5 soboslikarskih in pleskar. pomoč.
sprejem takoj. Urban Viktor, Jesenice, Goronjaka. 26154-1

Gradbeni inženjer
avtoriziran, s prakso, dobi
stalo službo. Nastop takoj.
Naslov v oglašnem oddelku
»Jutra«. 26155-1

Gradbeni tehnik
s prakso dobi stalno službo.
Nastop takoj. Naslov v oglašnem oddelku
»Jutra«. 26156-1

Točilica
na medelje in praznike po-
polne sprejme hotel »Bale-
vace«. 26158-1

Mizarskega pomoč.
pohitvenega, boljši moč,
ki zna politirati, sprejem.
Anton Bivolar, Glince, c.
E. št. 1. 26157-1

2 krojaška pomoč.
za velike komade sprejem
takoj. A. Strava, splošno
krojaštvo, Podturen št. 8,
p. Toplice, Dolenjske. 26159-1

**Več ključavničar-
skih učencev**
sprejem. — Plahuta Ivan,
Jesenice-Sava št. 1. 26152-1

Šivilje!
Krojaški mojster in trgo-
vac vdovec, v lojem leto-
višnem kraju na Gorenj-
skem, išče šiviljo za dam-
ski salon. Pogorji: Perfekt-
no znanje v delu in kroja-
stvu; znanje v nametanju;
mogoče znanje glasovlja ali
vsaj poseln, prikupevje
znanosti in simpatičnega
obnavljanja s strankami, ne-
omadevane preteklosti,
stare od 35 do 40 let. —
Vilove brez otrok niso iz-
ključene. Plača po dogovo-
ru. Tajnost zanjena. —
Ponudbe s sliko je poslati
na oglašni oddelček »Jutra«
pod šifro »Veseli znanec«. 26178-1

Mešalko
(mekanico) in prodajalca
sladstev in ovčice, ki govo-
ri arabski in nemški je-
zik, mladi in lep, potre-
buje se za večerje. —
Ponudbe s sliko je takoj
poslati na direktorijo restav-
racije »Claridge«, Beograd,
Terazije 34. 26164-1

Šoferja
dobrega vozača, zanesljiva-
ga, sprejem takoj. Re-
fektiranje samo na prvo
večerje. — Ponudbe s
referencami. Ponudbe na
oglašni oddel. »Jutra«
pod »Dobro vozač«. 26090-1

Šivilje
za konfekcioniranje oblač-
il. Naslov v oglašnem
oddelku »Jutra«. 26122-1

Brivskega
poslovođio
sprejem takoj. Oglašit se
pri Jožetu Igi, Zelenkova. 26107-1

Starejšega polirja
sprejme gradbeno podjetje
v Ljubljani. Naslov v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 26076-1

Trgov. učenca
s vsaj dvema razredoma
mešarske šole sprejem
takoj. Ponudbe na Ivan
Veselič, veletrgovec, Ormož.
26066-1

Mesar. pomočnika
trgovca, zmožnega v kla-
nju in sekanju, pravi plači
po dogovoru sprejme takoj
Ivan Zrimce, gostilničar
in mesar, Bled št. 66. 26077-1

Zidarskega polirja
za Zagreb ščem nujno. —
Ponudbe s zahtevami, naj
se pošljejo na trdnico Hu-
gon V. F. Schell arh. in
stavebnik, Ljubljana VII,
Mavrovska ulica 29. 26187-1

Učenca
s nekaj razredi mešarske
šole sprejme trgovina s me-
šarskim blagom na deteli.
Hrana in stanovanje v hili.
Ponudbe na oglašni oddel.
»Jutra« pod značko »Trgo-
vinar«. 26091-1

Šiviljo
v večje v šiviljstvu specialne-
ga perila rabimo za takoj-
ni nastop. Stanovanje brenplac-
no. Ponudbe na Ivan
Veselič, veletrgovec, Ormož.
26066-1

Šiviljo
za konfekcioniranje oblač-
il. Naslov v oglašnem
oddelku »Jutra«. 26122-1

Brivskega
poslovođio
sprejem takoj. Oglašit se
pri Jožetu Igi, Zelenkova. 26107-1

Starejšega polirja
sprejme gradbeno podjetje
v Ljubljani. Naslov v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 26076-1

Trgov. učenca
s vsaj dvema razredoma
mešarske šole sprejem
takoj. Ponudbe na Ivan
Veselič, veletrgovec, Ormož.
26066-1

Mesar. pomočnika
trgovca, zmožnega v kla-
nju in sekanju, pravi plači
po dogovoru sprejme takoj
Ivan Zrimce, gostilničar
in mesar, Bled št. 66. 26077-1

Zidarskega polirja
za Zagreb ščem nujno. —
Ponudbe s zahtevami, naj
se pošljejo na trdnico Hu-
gon V. F. Schell arh. in
stavebnik, Ljubljana VII,
Mavrovska ulica 29. 26187-1

Učenca
s nekaj razredi mešarske
šole sprejme trgovina s me-
šarskim blagom na deteli.
Hrana in stanovanje v hili.
Ponudbe na oglašni oddel.
»Jutra« pod značko »Trgo-
vinar«. 26091-1

Šiviljo
v večje v šiviljstvu specialne-
ga perila rabimo za takoj-
ni nastop. Stanovanje brenplac-
no. Ponudbe na Ivan
Veselič, veletrgovec, Ormož.
26066-1

Šiviljo
za konfekcioniranje oblač-
il. Naslov v oglašnem
oddelku »Jutra«. 26122-1

Brivskega
poslovođio
sprejem takoj. Oglašit se
pri Jožetu Igi, Zelenkova. 26107-1

Starejšega polirja
sprejme gradbeno podjetje
v Ljubljani. Naslov v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 26076-1

Trgov. učenca
s vsaj dvema razredoma
mešarske šole sprejem
takoj. Ponudbe na Ivan
Veselič, veletrgovec, Ormož.
26066-1

Mesar. pomočnika
trgovca, zmožnega v kla-
nju in sekanju, pravi plači
po dogovoru sprejme takoj
Ivan Zrimce, gostilničar
in mesar, Bled št. 66. 26077-1

Zidarskega polirja
za Zagreb ščem nujno. —
Ponudbe s zahtevami, naj
se pošljejo na trdnico Hu-
gon V. F. Schell arh. in
stavebnik, Ljubljana VII,
Mavrovska ulica 29. 26187-1

Učenca
s nekaj razredi mešarske
šole sprejme trgovina s me-
šarskim blagom na deteli.
Hrana in stanovanje v hili.
Ponudbe na oglašni oddel.
»Jutra« pod značko »Trgo-
vinar«. 26091-1

Šiviljo
v večje v šiviljstvu specialne-
ga perila rabimo za takoj-
ni nastop. Stanovanje brenplac-
no. Ponudbe na Ivan
Veselič, veletrgovec, Ormož.
26066-1

Šiviljo
za konfekcioniranje oblač-
il. Naslov v oglašnem
oddelku »Jutra«. 26122-1

Stavbno podjetje

upravnega pisarniškega
posla s znanjem knjigovod-
stva in vseh pisarniških
del. Veritane v tej stro-
ki imajo prednost. Ponud-
be s zahtevkom plače na
oglašni oddel. »Jutra« pod
»Takoje«. 26181-1

Slugo
poštenega in zanesljivega
sprejme trgovina A. Pre-
šar, Ljubljana, Sv. Petra
cesta 14. 26224-1

Boljšo služkinjo
sprejem. Naslov v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 26225-1

Potrebuje
gospodinj? —
Star gospod samec ali
vdovec, ki bi potreboval
dobre gospodinj, ki bi
zajeli zanj, naj pošlje
svoj naslov na oglašni od-
delček »Jutra« pod značko
»Gospodinja«. 26240-2

Zastopniki
za oblik privatan strank,
pri zelo dobrem zaslužku,
za blager predmet, sprej-
mo. Ponudbe na podruž-
nico »Jutra« v Mariboru
pod šifro »Slagore«. 26261-3

Prodaj
Prešo za seno
fabrikat »Majfarte prodaj.
Perdo Pustek, Smarje pri
Jelah. 26167-6

Nov voz
breg, 10 sedežni, prodaj.
Perdo Pustek, Smarje pri
Jelah. 26168-6

Skobelnik
(Hobabank), prodaj. De-
lenjska cesta 6. 26170-6

Štedilnik
gostilniški, velik, zelen,
prodaj. Ljubljana, Zabajk
c. 3. 26166-6

Kino - aparat
Ermenann type Imperial na
motorni pogon s vsami
nujnejšimi približniki in
fiksno kabino, prvotni,
dobro ohranjen — prodaj.
Aparat v obratu je prime-
no za srčno napravo. —
Naslov v oglašnem oddel-
ku »Jutra«. 26262-9

Radio
štrleceval, komplet in 2
moški obdelki sode posni
prodaj. Tavčarjeva c. 5
vrata 10. 26223-9

**Motorna
vozila**
Wanderer limuzino
male, štirsedalnica, prodaj
ali samonajem. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«. 26261-10

Saslo
za motorno kolo »Ariel«
A. J. S. B. R. A. po zelo
niski ceni prodaj. — Na
ogled pri »Jugoslov«. 26160-6

Oblacila
Pozor!
Najceneje pridete do obla-
ke, ako si jo naročite pri
A. Strava, splošno kroja-
štvo, Podturen št. 8, po-
šta Toplice, Dolenjske. 26163-13

Ugodna prilika
za nakup moške obleke.
Komur ni za mode in ši-
roke hlače, lahko dobi res
dobro obleko za mal denar,
ker sem se odločil v-
dati take obleke za polo-
vično ceno. A. Kuz, Ljub-
ljana, Gosposka ulica 7. 26276-13

Prehrana
Na domačo hrano
prvotnega, sprejem par
boljših gospodov ozir. dam.
v strogem centru, poleg
magistrata. Naslov v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 26116-14

Službe išče
Strojniki-
obratovodja
s prvotnimi spričali-
li, vajen vseh lokomobli
in dislmotorjev ter ob-
nem prvotnih strugar
in zmožen popravil vseh
vrst strojev, ter več
vseh električnih montaž
velikih napetosti 1500
mesta. Nastop takoj. Po-
nudbe na oglašni oddel. »Jutra«
pod »Zmožen stroj-
nik«. 26261-2

Gospodinj
s volično prakso pri ob-
cih, zmožna sloven., nem-
škega, italijanskega in fran-
coskega jezika išče mesto
pri fimi rodbini. Naslov:
A. K. Klopčič, Post
Kalmendorf, Avstrija. 26150-2

Lesni manipulant
išče primerne službe, gre
tudi za okrobljaka gospod-
ne veleposredstva ali kaj
sliknega. Ponudbe na oglašni
oddel »Jutra« pod »4988«. 26129-2

Ključavničar
vajen travtorja, ki zna lu-
di mehanizma dela, je še
14 mesecev brez lastne
krivde brez posla in sprej-
mo vsako primerne službo,
da skrobn preživljuje, in
ženo in dva otroka. Inter-
esenti naj se obrnejo na
Ivana Bohon v Podjurski
ulici 4 v Siskli. 26201-2

Plačilni
erednje posloj, karšje
sloven. službo. Ponud-
be na podruž. »Jutra«
v Mariboru pod značko
»Plačilni«. 26240-2

Servirka
dobro turizna, pridna in
poštena, vajena kavarne in
restavracije, želi namo-
nja v boljšem hotelu. Gre
tudi v slaskičarno. Cenjene
ponudbe je poslati na oglašni
oddel »Jutra« pod šifro
»Servirka«. 26260-2

Fotograf
samo prvotnega reda-
terja, ki ima rutino za
nastop manjše dele ter
umevanje forme in hite
izvirne, sprejem. Foto
Pelikan, Rogaska Slatina. 26216-1

Kuharico
za gostilno ščem. Nastop
takoj. Poizve se v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 26226-1

Prodaj
Prešo za seno
fabrikat »Majfarte prodaj.
Perdo Pustek, Smarje pri
Jelah. 26167-6

Nov voz
breg, 10 sedežni, prodaj.
Perdo Pustek, Smarje pri
Jelah. 26168-6

Skobelnik
(Hobabank), prodaj. De-
lenjska cesta 6. 26170-6

Štedilnik
gostilniški, velik, zelen,
prodaj. Ljubljana, Zabajk
c. 3. 26166-6

Kino - aparat
Ermenann type Imperial na
motorni pogon s vsami
nujnejšimi približniki in
fiksno kabino, prvotni,
dobro ohranjen — prodaj.
Aparat v obratu je prime-
no za srčno napravo. —
Naslov v oglašnem oddel-
ku »Jutra«. 26262-9

Radio
štrleceval, komplet in 2
moški obdelki sode posni
prodaj. Tavčarjeva c. 5
vrata 10. 26223-9

**Motorna
vozila**
Wanderer limuzino
male, štirsedalnica, prodaj
ali samonajem. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«. 26261-10

Saslo
za motorno kolo »Ariel«
A. J. S. B. R. A. po zelo
niski ceni prodaj. — Na
ogled pri »Jugoslov«. 26160-6

Oblacila
Pozor!
Najceneje pridete do obla-
ke, ako si jo naročite pri
A. Strava, splošno kroja-
štvo, Podturen št. 8, po-
šta Toplice, Dolenjske. 26163-13

Ugodna prilika
za nakup moške obleke.
Komur ni za mode in ši-
roke hlače, lahko dobi res
dobro obleko za mal denar,
ker sem se odločil v-
dati take obleke za polo-
vično ceno. A. Kuz, Ljub-
ljana, Gosposka ulica 7. 26276-13

Prehrana
Na domačo hrano
prvotnega, sprejem par
boljših gospodov ozir. dam.
v strogem centru, poleg
magistrata. Naslov v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 26116-14

Službe išče
Strojniki-
obratovodja
s prvotnimi spričali-
li, vajen vseh lokomobli
in dislmotorjev ter ob-
nem prvotnih strugar
in zmožen popravil vseh
vrst strojev, ter več
vseh električnih montaž
velikih napetosti 1500
mesta. Nastop takoj. Po-
nudbe na oglašni oddel. »Jutra«
pod »Zmožen stroj-
nik«. 26261-2

Absolventinja

trg. točaja, s znanjem je-
zikov išče primerne službe.
Ponudbe na oglašni oddelček
»Jutra« pod »Zmožna«. 26190-2

18letni mladenič
išče službo. Zna tudi sofi-
rat. Naslov v oglašnem od-
delku »Jutra«. 26195-2

Kuharica
zeli službo. Najraje gre v
gostilno. Ponudbe na oglašni
oddelček »Jutra« pod šifro
»Gospodinja«. 26217-2

Absolventinja
trgovskega točaja, s znan-
jem nemške, šče sloven-
ski, kot račničarica v pisar-
ni. Ponudbe na oglašni oddel.
»Jutra« pod šifro »Rena
in marljiva«. 26220-2

Prodaj
Prešo za seno
fabrikat »Majfarte prodaj.
Perdo Pustek, Smarje pri
Jelah. 26167-6

Nov voz
breg, 10 sedežni, prodaj.
Perdo Pustek, Smarje pri
Jelah. 26168-6

Skobelnik
(Hobabank), prodaj. De-
lenjska cesta 6. 26170-6

Štedilnik
gostilniški, velik, zelen,
prodaj. Ljubljana, Zabajk
c. 3. 26166-6

Kino - aparat
Ermenann type Imperial na
motorni pogon s vsami
nujnejšimi približniki in
fiksno kabino, prvotni,
dobro ohranjen — prodaj.
Aparat v obratu je prime-
no za srčno napravo. —
Naslov v oglašnem oddel-
ku »Jutra«. 26262-9

Radio
štrleceval, komplet in 2
moški obdelki sode posni
prodaj. Tavčarjeva c. 5
vrata 10. 26223-9

**Motorna
vozila**
Wanderer limuzino
male, štirsedalnica, prodaj
ali samonajem. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«. 26261-10

Saslo
za motorno kolo »Ariel«
A. J. S. B. R. A. po zelo
niski ceni prodaj. — Na
ogled pri »Jugoslov«. 26160-6

Oblacila
Pozor!
Najceneje pridete do obla-
ke, ako si jo naročite pri
A. Strava, splošno kroja-
štvo, Podturen št. 8, po-
šta Toplice, Dolenjske. 26163-13

Ugodna prilika
za nakup moške obleke.
Komur ni za mode in ši-
roke hlače, lahko dobi res
dobro obleko za mal denar,
ker sem se odločil v-
dati take obleke za polo-
vično ceno. A. Kuz, Ljub-
ljana, Gosposka ulica 7. 26276-13

Prehrana
Na domačo hrano
prvotnega, sprejem par
boljših gospodov ozir. dam.
v strogem centru, poleg
magistrata. Naslov v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 26116-14

Službe išče
Strojniki-
obratovodja
s prvotnimi spričali-
li, vajen vseh lokomobli
in dislmotorjev ter ob-
nem prvotnih strugar
in zmožen popravil vseh
vrst strojev, ter več
vseh električnih montaž
velikih napetosti 1500
mesta. Nastop takoj. Po-
nudbe na oglašni oddel. »Jutra«
pod »Zmožen stroj-
nik«. 26261-2

Gospodinj
s volično prakso pri ob-
cih, zmožna sloven., nem-
škega, italijanskega in fran-
coskega jezika išče mesto
pri fimi rodbini. Naslov:
A. K. Klopčič, Post
Kalmendorf, Avstrija. 26150-2

Lesni manipulant
išče primerne službe, gre
tudi za okrobljaka gospod-
ne veleposredstva ali kaj
sliknega. Ponudbe na oglašni
oddel »Jutra« pod »4988«. 26129-2

Ključavničar
vajen travtorja, ki zna lu-
di mehanizma dela, je še
14 mesecev brez lastne
krivde brez posla in sprej-
mo vsako primerne službo,
da skrobn preživljuje, in
ženo in dva otroka. Inter-
esenti naj se obrnejo na
Ivana Bohon v Podjurski
ulici 4 v Siskli. 26201-2

Plačilni
erednje posloj, karšje
sloven. službo. Ponud-
be na podruž. »Jutra«
v Mariboru pod značko
»Plačilni«. 26240-2

Servirka
dobro turizna, pridna in
poštena, vajena kavarne in
restavracije, želi namo-
nja v boljšem hotelu. Gre
tudi v slaskičarno. Cenjene
ponudbe je poslati na oglašni
oddel »Jutra« pod šifro
»Servirka«. 26260-2

Fotograf
samo prvotnega reda-
terja, ki ima rutino za
nastop manjše dele ter
umevanje forme in hite
izvirne, sprejem. Foto
Pelikan, Rogaska Slatina. 26216-1

Kuharico
za gostilno ščem. Nastop
takoj. Poizve se v oglaš-
nem oddelku »Jutra«. 26226-1

Prodaj
Prešo za seno
fabrikat »Majfarte prodaj.
Perdo Pustek, Smarje pri
Jelah. 26167-6

Nov voz
breg, 10 sedežni, prodaj.
Perdo Pustek, Smarje pri
Jelah. 26168-6

Skobelnik
(Hobabank), prodaj. De-
lenjska cesta 6. 26170-6

Štedilnik
gostilniški, velik, zelen,
prodaj. Ljubljana, Zabajk
c. 3. 26166-6

Kino - aparat
Ermenann type Imperial na
motorni pogon s vsami
nujnejšimi približniki in
fiksno kabino, prvotni,
dobro ohranjen — prodaj.
Aparat v obratu je prime-
no za srčno napravo. —
Naslov v oglašnem oddel-
ku »Jutra«. 26262-9

Radio
štrleceval, komplet in 2
moški obdelki sode posni
prodaj. Tavčarjeva c. 5
vrata 10. 26223-9

**Motorna
vozila**
Wanderer limuzino
male, štirsedalnica, prodaj
ali samonajem. Naslov v
oglašnem oddelku »Jutra«. 26261-10

Saslo
za motorno kolo »Ariel«
A. J. S. B. R. A. po zelo
niski ceni prodaj. — Na
ogled pri »Jugoslov«. 26160-6

Oblacila
Pozor!<